

9 September 1927.

I. VRAGEN VAN DE DELEGATIE EN ANTWOORDEN VAN PARTIJGENOOT STALIN.

Iste VRAAG. Welke beginselen werden praktisch door Lenin en de communistische partij aan het Marxisme toegevoegd? Zou het juist zijn te zeggen, dat Lenin in de "scheppende revolutie" geloofde, terwijl daarentegen Marx meer geneigd was het hoogtepunt van de ontwikkeling der economische krachten af te wachten?

ANTWOORD. Ik ben van mening, dat Lenin generlei "nieuwe beginselen" aan het Marxisme "heeft toegevoegd", zomin als hij een van de "oude" beginselen van het Marxisme heeft verworpen. Lenin was en blijft de meest trouwe en konsekwente leerling van Marx en Engels; hij steunt geheel en al op de beginselen van het Marxisme. Maar Lenin was niet enkel uitvoerder van de leer van Marx en Engels. Hij was tevens haar voortzetter. Wat betekent dit? Dit betekent, dat hij de leer van Marx en Engels verder heeft ontwikkeld en op de nieuwe verhoudingen van de ontwikkeling, op de nieuwe fase van het kapitalisme, op het imperialisme heeft toegepast. Dit betekent, dat Lenin, terwijl hij de leer van Marx onder de nieuwe verhoudingen van de klassenstrijd verder ontwikkelde, iets nieuws aan de algemene schatkamer van het Marxisme toevoegde, iets nieuws vergeleken bij hetgeen door Marx en Engels werd gegeven, vergeleken bij hetgeen er in de periode van het vóór-imperialisme kon worden gegeven - waarbij dit nieuwe, dat door Lenin aan de schatkamer van het Marxisme werd toegevoegd, geheel en al op de door Marx en Engels gegeven beginselen is gegrondvest. In die zin spreekt men dan ook bij ons van het Leninisme als het Marxisme van het tijdperk van het imperialisme en de proletarische revoluties. Ziehier enige vraagstukken op welker gebied Lenin, door de leer van Marx verder te ontwikkelen, iets nieuws heeft gegeven.

Ten eerste het vraagstuk van het monopolistische kapitalisme, van het imperialisme als een nieuwe fase van het kapitalisme. Marx en Engels gaven in "Het Kapitaal" de analyse van de grondslagen van het kapitalisme. Maar Marx en Engels leefden in de periode van de heerschappij van het vóór-monopolistische kapitalisme, in de periode van de rustige evolutie van het kapitalisme en van zijn "vreedzame" uitbreiding over de gehele aardbol. Deze oude fase eindigde aan het einde van de XIXde en het begin van de XXste eeuw, toen Marx en Engels al niet meer tot de levenden behoorden. Het is duidelijk, dat Marx en Engels slechts konden gissen naar de nieuwe ontwikkelingsverhoudingen van het kapitalisme, die zich openbaarden in verband met de nieuwe fase van het kapitalisme, die de oude fase opvolgde - de imperialistische, monopolistische fase van de ontwikkeling, toen de rustige evolutie van het kapitalisme door een sprongsgewijze catastrofale ontwikkeling daarvan werd afgelost, toen de ongelijkmatigheid van de ontwikkeling en de tegenstellingen van het kapitalisme met bijzondere kracht naar voren traden, toen de strijd om de markten van afzet en van de uitvoer van kapitaal onder de verhoudingen van een buitengewone ongelijkmatigheid der ontwikkeling, periodieke imperialistische oorlogen om

periodieke herverdelingen van de wereld en de invloedssferen onvermijdelijk maakte. De verdienste van Lenin en dus ook het nieuwe, dat Lenin heeft gebracht op dit punt, is hierin gelegen dat hij, steunend op de fundamentele stellingen van "Het Kapitaal", een op het Marxisme berustende analyse van het imperialisme als de laatste fase van het kapitalisme heeft gegeven en de etterbuilen van het imperialisme en de voorwaarden van zijn onvermijdelijke ondergang blootlegde. Op de grondslag van deze analyse ontstond de bekende stelling van Lenin, dat onder de verhoudingen van het imperialisme de overwinning van het socialisme in enkele, afzonderlijk genomen kapitalistische landen mogelijk is.

Ten tweede, het vraagstuk van de dictatuur van het proletariaat. Marx en Engels hebben het gronddenkbeeld van de dictatuur van het proletariaat als de politieke heerschappij van het proletariaat en de methode van de gewelddadige omverwerping van de macht van het kapitaal gegeven. Het nieuwe bij Lenin op dit gebied ligt hierin, dat hij: a) de Sovjetmacht als de staatsvorm van de dictatuur van het proletariaat ontdekte en daarbij van de ervaring van de Parijse Commune en de Russische revolutie gebruik maakte; b) nadere concreetheid bracht in de formule van de dictatuur van het proletariaat, ten aanzien van het probleem van de bondgenoten van het proletariaat, doordat hij de dictatuur van het proletariaat definieerde als een bijzondere vorm van het klassenverbond van het proletariaat, als de leider, met de uitgebuite massa's der niet-proletarische klassen (de boeren e.a.), als zij, die geleid worden; c) zeer sterk de nadruk legde op het feit, dat de dictatuur van het proletariaat het hoogste type van democratie in de klassenmaatschappij is, de vorm der *proletarische* democratie, die de belangen van de meerderheid (de uitgebuiten) tot uitdrukking brengt, in tegenstelling tot de *kapitalistische* democratie, die de belangen van de minderheid (de uitbuiters) tot uitdrukking brengt.

Ten derde, het vraagstuk van de vormen en de methoden voor de succesvolle opbouw van het socialisme in de periode van de dictatuur van het proletariaat, in de overgangperiode van het kapitalisme naar het socialisme, in een land, omringd door kapitalistische staten. Marx en Engels beschouwden de periode van de dictatuur van het proletariaat als een min of meer langdurige, vol van revolutionaire botsingen en burgeroorlogen, in de loop waarvan het zich aan de macht bevindende proletariaat maatregelen van economische, politieke, culturele en organisatorische aard neemt, die noodzakelijk zijn om, ter vervanging van de oude kapitalistische maatschappij, de nieuwe socialistische maatschappij te scheppen, een maatschappij zonder klassen, een maatschappij zonder staat. Lenin stond geheel en al op de bodem van deze grondstellingen van Marx en Engels. Het nieuwe op dit gebied bij Lenin is hierin gelegen, dat hij: a) de mogelijkheid motiveerde van de opbouw van de volledige socialistische maatschappij in het land van de dictatuur van het proletariaat, dat door imperialistische staten is omringd, onder voorwaarde, dat dit land niet door de militaire interventie van de omringende kapitalistische staten wordt gewurgd; b) de concrete wegen aanwees voor de economische politiek ("de nieuwe economische politiek"), met behulp waarvan het proletariaat, dat de economische commandoposten in handen heeft (de industrie, de grond, het transport, de banken enz.) de socialis-

tische industrie met de landbouw doet aaneensluiten ("het verbond van de industrie met de landbouw")" en op deze wijze de gehele volkshuishouding naar het socialisme leidt; c) de concrete wegen aanwees om de hoofdmassa van de boeren geleidelijk in de bedding van de socialistische opbouw te leiden en te betrekken en wel over de coöperatie, die in de handen van de proletarische dictatuur een geweldig middel vormt tot omvorming van het kleine boeren bedrijf en tot heropvoeding van de hoofdmassa der boeren in de geest van het socialisme.

Ten vierde, het vraagstuk van de hegemonie van het proletariaat in de revolutie, in elke volksrevolutie, zowel in de revolutie tegen het tsarisme als in de revolutie tegen het kapitalisme. Marx en Engels gaven in grote trekken het denkbeeld van de hegemonie van het proletariaat. Het nieuwe bij Lenin is hierin gelegen, dat hij deze trekken tot een harmonisch systeem van de hegemonie van het proletariaat verder ontwikkelde, tot een harmonisch systeem van de leiding der werkende massa's in stad en land door het proletariaat, niet alleen bij de omverwerping van het tsarisme en het kapitalisme, maar ook bij de socialistische opbouw onder de dictatuur van het proletariaat. Het is bekend, dat de idee van de hegemonie van het proletariaat, dank zij Lenin en zijn partij, in Rusland een meesterlijke toepassing vond. Daardoor wordt o.a. het feit verklaard, dat de revolutie het proletariaat aan de macht heeft gebracht. Vroeger nam de zaak gewoonlijk zulk een keer, dat de arbeiders tijdens de revolutie op de barricaden vochten, hun bloed vergoten en het oude omverwierpen en dat de macht de bourgeois in handen viel, die daarna de arbeiders onderdrukten en uitbuitten. Zo ging het in Engeland en Frankrijk. Zo ging het in Duitsland. Bij ons in Rusland heeft de zaak een andere keer genomen. Bij ons vormden de arbeiders niet slechts de stootkracht van de revolutie. Terwijl het Russische proletariaat de stootkracht van de revolutie vormde, trachtte het tevens de hegemoon, de politieke leider van alle uitgebuite massa's van stad en land te zijn, doordat het die om zich heen schaarde, hen van de bourgeoisie losmaakte en de bourgeoisie politiek isoleerde. Als hegemoon van de uitgebuite massa's streed het Russische proletariaat voortdurend, teneinde de macht in eigen handen te nemen en haar in zijn eigen belang tegen de bourgeoisie en tegen het kapitalisme te gebruiken. Daardoor wordt in het bijzonder ook het feit verklaard, dat iedere machtige uitbarsting van de revolutie in Rusland, zowel in October 1905 als in Februari 1917, de Sovjets van arbeidersgedeputeerden op het toneel bracht als de kiemen van een nieuw machtsapparaat, er toe geroepen om de bourgeoisie te onderdrukken - in tegenstelling tot het burgerlijke parlement als het oude machtsapparaat, dat er toe geroepen is om het proletariaat te onderdrukken. Tweemaal trachtte de bourgeoisie bij ons het burgerlijke parlement te herstellen en aan de Sovjets een einde te maken. In Augustus 1917, tijdens het "Vóór-parlement", nog vóór de verovering van de macht door de bolsjewiki en in Januari 1918, tijdens de "Constituante", na de verovering van de macht door het proletariaat en iedere keer leed zij de nederlaag. Waarom? Omdat de bourgeoisie politiek reeds geïsoleerd was, de miljoenenmassa's van de werkers het proletariaat als de enige leider van de revolutie beschouwden en de massa's de Sovjets reeds hadden getoetst en beproefd als hun eigen arbeidersmacht, welke vervanging door het burgerlijk parlement voor het proletariaat zelfmoord zou hebben

betekend. Het valt derhalve niet te verwonderen, dat het burgerlijke parlement bij ons geen voet kon vatten. Ziehier, waarom in Rusland de revolutie tot de macht van het proletariaat heeft geleid. Dit waren de resultaten van de verwezenlijking van Lenins systeem van de hegemonie van het proletariaat in de revolutie.

Ten vijfde, het nationale en koloniale vraagstuk. Marx en Engels hebben in hun tijd de gebeurtenissen in Ierland, in Indië, in China, in de landen van Midden-Europa, in Polen en Hongarije geanalyseerd en de richtinggevende grondgedachten met betrekking tot het nationale en koloniale vraagstuk gegeven. Lenin baseerde zich in zijn werken op deze gedachten. Het nieuwe op dit gebied bij Lenin is hierin gelegen, dat hij: a) deze ideeën in een harmonisch systeem van opvattingen over de nationale en de koloniale revoluties in het tijdperk van het imperialisme heeft samengevat; b) het nationale en koloniale vraagstuk met het vraagstuk van de omverwerping van het imperialisme heeft verbonden; c) het nationale en koloniale vraagstuk tot een bestanddeel van het algemene vraagstuk van de internationale proletarische revolutie heeft verklaard.

Tenslotte, het vraagstuk van de partij van het proletariaat.

Marx en Engels gaven in grote trekken de definitie van de partij als de voorhoede van het proletariaat, zonder welke partij het proletariaat zijn bevrijding, nóch in de zin van de verovering van de macht, nóch in de zin van de omvorming van de kapitalistische maatschappij kan bereiken. Het nieuwe op dit gebied bij Lenin is hierin gelegen, dat hij deze trekken, overeenkomstig de nieuwe voorwaarden van de strijd van het proletariaat in de periode van het imperialisme verder ontwikkelde en aantoonde dat: a) de partij de hoogste vorm van klassenorganisatie van het proletariaat is, vergeleken bij zijn andere vormen van organisatie (de vakverenigingen, de coöperatie, de staatsorganisatie), en dat zij geroepen is, het werk van die andere organisaties samen te vatten en te leiden; b) de dictatuur van het proletariaat slechts door de partij als haar richtinggevende kracht kan worden verwezenlijkt; c) de dictatuur van het proletariaat slechts in dat geval volledig kan zijn, indien zij door één partij wordt geleid, door de partij van de communisten, die haar leiding niet met andere partijen deelt en niet moet delen; d) zonder een ijzeren discipline in de partij de taak van de dictatuur van het proletariaat tot onderdrukking van de uitbuiters en de ombouw van de klassenmaatschappij in de socialistische, niet kunnen worden verwezenlijkt.

Dat is in hoofdzaak het nieuwe, dat Lenin in zijn werken heeft gegeven, toen hij de leer van Marx concretiseerde, verder ontwikkelde en haar op de nieuwe voorwaarden van de strijd van het proletariaat in de periode van het imperialisme toepaste.

Daarom zegt men bij ons ook, dat het Leninisme het Marxisme van het tijdperk van het imperialisme en de proletarische revoluties is.

Hieruit is te zien, dat men het Leninisme niet van het Marxisme kan scheiden, nog minder het tegenover het Marxisme kan plaatsen.

De vraag van de delegatie luidt verder: "Zou het juist zijn te zeggen, dat Lenin in een

"scheppende revolutie" geloofde, terwijl Marx meer geneigd was het hoogtepunt van de ontwikkeling van de economische krachten af te wachten?" Ik ben van mening, dat het volkomen verkeerd zou zijn dit te zeggen. Ik ben van mening, dat iedere volksrevolutie, indien zij werkelijk een volksrevolutie is, een scheppende revolutie is, omdat zij de oude orde stuk breekt en een nieuwe orde schept. Zeker, er kan niets scheppends zijn gelegen in zulke "revoluties", met verlof gezegd, als er zo nu en dan, zeggen wij, in Albanië voorkomen, als speelgoed-"opstanden" van de ene stam tegen de andere. Maar zulke speelgoed-"opstanden" werden door de Marxisten nooit als revoluties beschouwd. Het gaat klaarblijkelijk niet om zulke "opstanden" maar om een massale volksrevolutie, die de onderdrukte klassen tegen de klasse van de onderdrukkers in opstand brengt. En zulk een revolutie kan niet anders dan scheppend zijn. Marx en Lenin waren juist voorstanders van zulk een revolutie en alléén van zulk een revolutie. Daarbij spreekt het vanzelf, dat zulk een revolutie niet onder willekeurige verhoudingen, maar alleen onder bepaalde gunstige verhoudingen van economische en politieke aard kan uitbreken.

2de VRAAG. Kan men zeggen, dat de communistische partij de regering controleert?

ANTWOORD. Alles hangt af van hetgeen men onder controle verstaat. In de kapitalistische landen wordt controle ietwat eigenaardig opgevat. Ik weet, dat een gehele reeks van kapitalistische regeringen, in weerwil van het bestaan van "democratische" parlementen, door de grote banken wordt gecontroleerd. De parlementen beweren, dat zij het zijn, die de regeringen controleren. Inderdaad komt het er op neer, dat de grote financiële consortiums de samenstelling van de regeringen van te voren vaststellen en haar handelingen controleren. Wie is het niet bekend, dat bij geen enkele kapitalistische "mogendheid" het ministerie tegen de wil van de grootste financiële magnaten kan worden geformeerd: men behoeft slechts financiële druk uit te oefenen en de ministers vliegen als op commando van hun posten. Dat is de werkelijke controle van de banken over de regeringen, de schijncontrole van de parlementen ten spijt. Als er sprake is van een dergelijke controle, dan moet ik verklaren, dat bij ons een controle van de geldzakken over de regering ondenkbaar en volkomen uitgesloten is, al ware het maar, omdat bij ons de banken reeds lang geleden genationaliseerd en de geldzakken uit de Sowjet-Unie werden gejaagd.

Misschien heeft de delegatie niet over de controle, maar over de leiding van de partij met betrekking tot de regering een vraag willen stellen? Als de delegatie hieromtrent een vraag wil stellen, dan antwoord ik: ja, bij ons leidt de partij de regering. En deze leiding is mogelijk, omdat bij ons de partij het vertrouwen van de meerderheid van de arbeiders en van de werkers in het algemeen geniet en zij het recht heeft in naam van deze meerderheid de regeringsorganen te leiden.

Waarom komt de leiding van de regering door de arbeiderspartij van de Sovjet-Unie, door de communistische partij van de Sovjet-Unie tot uiting? .

In de eerste plaats hierin, dat de communistische partij tracht, door de Sovjets en hun congressen voor de voornaamste staatsposten in ons land haar eigen kandidaten te doen verkiezen, haar beste, de zaak van het proletariaat meest toegedane werkers,

bereid, het proletariaat trouw en eerlijk te dienen. En dat gelukt haar in de overgrote meerderheid der gevallen, omdat de arbeiders en boeren vertrouwen in de partij stellen, Het is geen toeval, dat bij ons de leiders van de machtsorganen communisten zijn en dat deze leiders een ontzaglijke autoriteit in het land genieten.

Ten tweede hierin, dat de partij het werk van de bestuursorganen, het werk van de machtsorganen controleert, fouten en gebreken, die altijd voorkomen, corrigeert, hen helpt de besluiten van de regering uit te voeren en tracht hun de steun van de massa te verzekeren, waarbij deze organen geen enkel belangrijk besluit nemen zonder desbetreffende aanwijzingen van de partij.

Ten derde hierin, dat de partij bij de uitwerking van het werkplan van deze of gene regeringsorganen op het gebied van de industrie en de landbouw, van de handel en de culturele opbouw algemeen leidende aanwijzingen verstrekt, die het karakter en de richting van het werk van deze organen tijdens de geldigheid van deze plannen bepalen.

De burgerlijke pers drukt gewoonlijk haar "verwondering" uit over zulk een "ingrijpen" van de partij in de staatszaken. Maar deze "verwondering" is door en door onoprecht. Het is bekend, dat in de kapitalistische landen de burgerlijke partijen precies zó in de staatszaken "ingrijpen" en de regeringen leiden, terwijl de leiding daar in handen van een kleine kring van personen is geconcentreerd, die op de een of andere wijze met de grote banken zijn verbonden en met het oog hierop hun rol voor de bevolking trachten te verbergen, Wie is niet bekend, dat iedere burgerlijke partij in Engeland of in de andere kapitalistische landen, haar eigen uit een kleine kring van personen bestaand geheim kabinet bezit, dat de leiding in haar handen concentreert? Men herinnert zich slechts de bekende redevoering van Lloyd George over het "schaduw"-kabinet in de liberale partij. Het verschil tussen 't land van de Sovjets en de kapitalistische landen is hierin gelegen, dat: a) in de landen van het kapitalisme de staat door de burgerlijke partijen in het belang van de bourgeoisie en tegen het proletariaat wordt geleid, terwijl in de U.S.S.R. de communistische partij de staat in het belang van het proletariaat, tegen de bourgeoisie leidt; b) de burgerlijke partijen hun leidende rol voor het volk verbergen en tot verdachte geheime kabinetten hun toevlucht nemen, terwijl de communistische partij in de U.S.S.R. geen behoefte heeft aan zulke geheime kabinetten, zij brandmerkt de politiek en de praktijk van geheime kabinetten en verklaart openlijk voor bet gehele land, dat zij de verantwoordelijkheid voor de leiding van de staat op zich neemt.

Een van de gedelegeerden: Worden de vakverenigingen volgens dezelfde grondslagen door de partij geleid?

Stalin: In hoofdzaak - ja. Formeel kan de partij generlei richtlijnen aan de vakverenigingen geven. Maar de partij geeft aan de communisten, die in de vakverenigingen werken, richtlijnen. Het is bekend, dat er in de vakverenigingen fracties van communisten bestaan, evenals in de Sovjets, in de coöperaties enz. Deze communistische fracties zijn verplicht in de organen van de vakverenigingen, van de

Sowjets, van de coöperaties enz. langs de weg van overtuiging zulke besluiten te doen aannemen, die aan de richtlijnen van de partij beantwoorden. En in de overgrote meerderheid der gevallen gelukt hun dit, omdat de invloed van de partij onder de massa's geweldig groot is en de partij bij hen groot vertrouwen geniet. Op deze wijze wordt er eenheid van handelen in de meest verschillende organisaties van het proletariaat bereikt. Zonder deze eenheid zou er verwarring en tegenstrijdigheid in het werk van deze organisaties van de arbeidersklasse zijn.

3de VRAAG. Aangezien er in Rusland slechts één legale partij bestaat, hoe kunt gij dan weten, dat de massa's met het communisme sympathiseren?

ANTWOORD. Het is waar, dat er in de U.S.S.R. geen legale burgerlijke partijen bestaan, dat hier slechts één partij, de partij van de arbeiders, van de communisten, legaal is. Hebben wij echter wegen en middelen om er ons van te overtuigen, dat de meerderheid van de arbeiders en de arbeidende massa's met de communisten sympathiseert? Hier worden natuurlijk de arbeiders en de boerenmassa's bedoeld en niet de nieuwe bourgeoisie of de splinters van de oude uitbuitersklassen, die door het proletariaat reeds werden verslagen. Ja, wij hebben deze mogelijkheid, wij hebben de wegen en middelen om te weten of de arbeiders en boerenmassa's met de communisten sympathiseren of niet. Nemen wij de belangrijkste momenten uit het leven van ons land en laten wij eens zien of er aanleiding is om te beweren, dat de massa's werkelijk met de communisten sympathiseren.

Nemen wij in de eerste plaats zulk een belangrijk moment, als de periode van de Octoberomwenteling in het jaar 1917, toen de partij van de communisten, juist als partij, de arbeiders en boeren openlijk tot het omverwerpen van de macht van de bourgeoisie opriep en toen deze partij de steun van de geweldige meerderheid van de arbeiders, soldaten en boeren verkreeg. Hoe was toen de situatie? De sociaal-revolutionairen (de S.R.) en de sociaal-democraten (de mensjewiki) bezaten de macht en waren in een blok met de bourgeoisie getreden. Het machtsapparaat in het centrum en plaatselijk, evenals het apparaat van de bevelvoering van het twaalf miljoen man tellende leger bevond zich in handen van deze partijen, in handen van de regering. De partij van de communisten bevond zich in een half-legale toestand. De bourgeois van alle landen voorspelden de onvermijdelijke ineenstorting van de partij der bolsjewiki. De Entente was geheel en al op de hand van de regering van Kerenski. Niettemin hield de partij van de communisten, de partij van de bolsjewiki, niet op het proletariaat tot de omverwerping van deze regering en de instelling van de dictatuur, van het proletariaat op te roepen. En wat gebeurde er? De geweldige meerderheid van de arbeidende massa's, zowel in het achterland als aan het front, ondersteunde op de meest besliste wijze de partij van de bolsjewiki, en de regering van Kerenski werd omvergeworpen, de van het proletariaat werd ingesteld. Hoe kon het gebeuren, dat de bolsjewiki toen overwinnaars bleken te zijn, ondanks de vijandige voorspellingen van de bourgeoisie van alle landen over de ineenstorting van de partij der bolsjewiki? Bewijst, dèze omstandigheid niet, dat de brede massa's van de werkers met de partij van de bolsjewiki sympathiseren? Ik meen van ja. Ziehier dus de eerste controle

aangaande de autoriteit en invloed van de C.P. onder de brede massa's van de bevolking,

Nemen wij de volgende periode, de periode van de interventie en de burgeroorlog, toen de Engelse kapitalisten Noord-Rusland, de gebieden van Archangelsk en Moermansk bezetten, toen de Amerikaanse, de Engelse, Japanse en Franse kapitalisten Siberië bezetten en Koltsjak op de voorgrond schoven, toen de Franse en de Engelse kapitalisten stappen deden om "Zuid-Rusland" te bezetten en daarbij Denikin en Wrangel op het schild verhieven. Dit was de oorlog van de Entente en de contra-revolutionaire generaals van Rusland tegen de communistische regering in Moskou, tegen de October-veroveringen van onze revolutie. Dat was de periode van de allerstrengste controle op de kracht en de stevigheid van de communistische partij onder de brede massa's van de arbeiders en de boeren. En wat gebeurde er? Weet niet iedereen, dat als resultaat van de burgeroorlog de bezetters uit Rusland werden gesmeten en de contra-revolutionaire generaals door het Rode Leger totaal verslagen? Hier bleek nu ook, dat het lot van de oorlog in laatste instantie niet door de techniek wordt beslist - in dit opzicht werden Koltsjak en Denikin door de vijanden van de U.S.S.R. overvloedig toegerust - maar door de juiste politiek, door de sympathie en de ondersteuning van de miljoenen-massa's der bevolking. Was het een toeval, dat de partij van de bolsjewiki toen als overwinnaar te voorschijn trad? Natuurlijk niet. Getuigt deze omstandigheid er niet van, dat de partij van de communisten bij ons de sympathie van de brede massa's der werkers geniet? Ik meen van wel. Dat was dus de tweede controle van de kracht en de stevigheid van de communistische partij in de U.S.S.R.

Gaan wij thans over tot de huidige periode, tot de periode van na de oorlog, toen de vraagstukken van de vreedzame opbouw aan de orde kwamen en de fase van de economische verwoesting werd vervangen door de fase van het herstel van de industrie en tenslotte door de fase van de ombouw van onze gehele volkshuishouding op een nieuwe technische basis. Bezitten wij thans wegen en middelen om de kracht en stevigheid van de communistische partij te toetsen en vast te stellen in hoever deze partij de sympathie van de brede massa's van de werkers geniet? Ik meen van wel.

Nemen wij in de eerste plaats de vakverenigingen, die ongeveer 10 miljoen proletariërs verenigen en bezien wij de samenstelling van de leidende organen van onze vakverenigingen. Is het toeval, dat de communisten aan het hoofd van deze organen staan? Neen, natuurlijk niet. Het zou dom zijn te menen, dat de arbeiders van de U.S.S.R. onverschillig zouden staan tegenover de samenstelling van de leidende organen van de vakvereniging. De arbeiders van de U.S.S.R. zijn in de storm van drie revoluties opgegroeid en opgevoed. Zij hebben, als geen ander, geleerd hun eigen leiders te controleren en hen weg te jagen, indien zij de belangen van het proletariaat niet behartigen. Eens was Plechanow de populairste man in onze partij. Evenwel, toen de arbeiders zich er van hadden overtuigd, dat Plechanow van de proletarische lijn afweek. Zijn zij er niet voor teruggedeinsd hem totaal te isoleren. En als zulke arbeiders hun volle vertrouwen in de communisten tot uitdrukking brengen, door hen

op de verantwoordelijke posten in de vakverenigingen te brengen, dan moet dit wel als rechtstreeks bewijs dienen, dat de kracht en de stevigheid van de communistische partij onder de arbeiders van de U.S.S.R. geweldig zijn. Zie hier dus de controle op het feit, dat de brede massa's van de arbeiders onvoorwaardelijk met de partij van de communisten sympathiseren.

Nemen wij de jongste verkiezingen voor de Sovjets. Bij ons heeft de gehele volwassen bevolking van de U.S.S.R. kiesrecht voor de Sovjets, van de leeftijd van 18 jaar af, onafhankelijk van geslacht en nationaliteit, uitgezonderd de bourgeois-elementen, die vreemde arbeidskracht uitbuiten en die geen kiesrecht bezitten. Dit betekent ongeveer 60 miljoen kiezers. De overgrote meerderheid zijn natuurlijk boeren. Van deze 60 miljoen kiesgerechtigden hebben ongeveer 51%, d.i. meer dan 30 miljoen aan de verkiezingen deelgenomen. Beschouwen wij thans de samenstelling van de leidende organen van onze Sovjets in het centrum en plaatselijk. Kan het feit, dat de geweldige meerderheid van de gekozen, leidende elementen communisten zijn, een toeval worden genoemd? Het is duidelijk, dat men dit geen toeval kan noemen. Maar getuigt dit feit niet van het vertrouwen, dat de communistische partij onder de miljoenenmassa's van de boeren geniet? Ik meen van wel. Hier hebt gij dus nogmaals een bewijs van de kracht en de stevigheid van de communistische partij.

Nemen wij de Komsomol (de communistische jeugdbond), die ongeveer 2 miljoen jonge arbeiders en boeren verenigt. Kan het feit, dat de geweldige meerderheid van de gekozen, leidende elementen van de Komsomol communisten zijn, een toeval worden genoemd? Ik ben van mening, dat men dit geen toeval kan noemen. Zie hier dus nog een controle wat betreft de kracht en de autoriteit van de communistische partij.

Nemen wij tenslotte onze talloze conferenties, beraadslagingen, gedelegeerdenvergaderingen enz., die de miljoenen-massa's der arbeidende mannen en vrouwen, arbeiders en arbeidsters, boeren en boerinnen van alle nationaliteiten, die tot de U.S.S.R. behoren, omvatten. Over deze beraadslagingen en conferenties wordt in West-Europa soms ironisch gesproken en beweerd, dat de Russen in het algemeen van praten houden. Maar intussen hebben deze beraadslagingen en conferenties voor ons een geweldige betekenis, zowel ten behoeve van de controle op de stemming van de massa's, als ten behoeve van het ontdekken van onze fouten en het aanwijzen van de methoden om deze fouten uit de weg te ruimen. Want er worden bij ons niet weinig fouten gemaakt en wij verbergen ze niet, omdat wij veronderstellen, dat het blootleggen van de fouten en de eerlijke verbetering daarvan, de beste methode is om de leiding van het land te verbeteren. Beschouwt de redevoeringen van de sprekers op deze conferenties en beraadslagingen, beschouwt de zakelijke en ongekunstelde opmerkingen van deze "eenvoudige mensen", behorende tot de arbeiders en boeren, beschouwt hun besluiten en gij zult zien hoe geweldig de invloed en de autoriteit van de communistische partij is - gij zult zien, dat elke partij ter wereld ons om deze invloed, om deze autoriteit zou kunnen benijden. Dat is dus nog een controle op de

stevigheid van onze partij.

Dat zijn de wegen en middelen, die de mogelijkheid verschaffen om de kracht en invloed van de communistische partij onder de volksmassa's te controleren. Vandaar is het mij bekend, dat de brede massa's van de arbeiders en boeren van de U.S.S.R. met de communistische partij sympathiseren.

4de VRAAG. Indien een partijloze groep een fractie zou organiseren en bij de verkiezingen haar eigen kandidaten zou willen opstellen, die op een program van ondersteuning van de Sovjetregering zouden staan, maar als zij tevens de opheffing van het monopolie van buitenlandse handel zou eisen - zouden zij dan over hun eigen middelen kunnen beschikken en een actieve politieke campagne kunnen voeren?

ANTWOORD. Ik meen, dat deze vraag een onverzoenlijke tegenspraak bevat. Het is niet mogelijk zich een groep voor te stellen, die op een program van ondersteuning van de Sovjetregering zou staan en die tevens de afschaffing van het monopolie van buitenlandse handel zou eisen. Waarom? Omdat het monopolie van de buitenlandse handel één van de onwankelbare grondslagen van het "program" van de Sovjetregering is. Omdat een groep, die de afschaffing van het monopolie van buitenlandse handel eist, niet vóór de ondersteuning van de Sovjetregering kan zijn. Omdat dit slechts een groep zou kunnen zijn, die volkomen vijandig tegenover de gehele Sovjetorde zou staan.

In de U.S.S.R. zijn natuurlijk elementen, die de opheffing van het monopolie van buitenlandse handel eisen. Dat zijn de N.E.P. mannen, de koelakken, de resten van de reeds verslagen uitbuitersklassen enz. Maar deze elementen maken een zeer geringe minderheid van de bevolking uit. Ik neem aan, dat de delegatie bij haar vraag niet over deze elementen spreekt. Indien evenwel de arbeiders en werkende massa's van de boeren worden bedoeld, dan moet ik zeggen, dat de eis tot opheffing van het monopolie van buitenlandse handel onder hen slechts gelach en vijandschap zou kunnen verwekken.

Inderdaad, wat zou voor de arbeiders de opheffing van het monopolie van buitenlandse handel kunnen betekenen? Voor hen zou dit het opgeven van de industrialisatie van het land betekenen, van het bouwen van nieuwe bedrijven en fabrieken, van de uitbreiding van de oude bedrijven en fabrieken. Voor hen zou dit het overstromen van de U.S.S.R. met waren uit de kapitalistische landen betekenen, de achteruitgang van onze industrie wegens haar betrekkelijke zwakte, het vermenigvuldigen van het aantal werklozen, de verslechtering van de materiële toestand van de arbeidersklasse, de verzwakking van haar economische en politieke positie. Dat zou in laatste instantie een versterking van de N.E.P.-man en in het algemeen van de nieuwe bourgeoisie betekenen. Kan het proletariaat van de U.S.S.R. op deze zelfmoord ingaan? Het is duidelijk van niet.

En wat zou de opheffing van het monopolie van buitenlandse handel voor de

werkende massa's van de boeren betekenen? Dat zou betekenen, dat ons land van een zelfstandig, tot een halfkoloniaal land gemaakt werd, benevens de pauperisatie van de boerenmassa's. Dat zou de terugkeer naar dat regime van "vrije handel" betekenen, dat onder Koltsjak en Denikin heerste, toen het de verenigde krachten van de contra-revolutionaire generaals en de "bondgenoten" vrij stond de miljoenenmassa's van de boeren te beroven en uit te plunderen. Dat zou in laatste instantie de versterking van de koelakken en van de overige uitbuitende elementen op het platteland betekenen. De boeren hebben in de Oekraïne, in de Noord-Kaukasus, aan de Wolga en in Siberië de heerlijkheden van dit regime meer dan genoeg ondervonden. Welke redenen zijn er om te veronderstellen, dat zij hun hoofd opnieuw in deze strik willen steken? Is het soms niet duidelijk, dat de werkende massa's van de boeren niet voor de opheffing van het monopolie van buitenlandse handel kunnen zijn?

Een van de gedelegeerden. De delegatie heeft het punt betreffende het monopolie van buitenlandse handel en de opheffing daarvan vermeld als een punt, waarop zich een gehele groep van de bevolking zou kunnen organiseren, wanneer er in de U.S.S.R. geen monopolie van een enkele partij, geen monopolie van de legaliteit zou bestaan.

Stalin. De delegatie komt dus op de vraag van het monopolie van de communistische partij, als de enige legale partij in de U.S.S.R. terug. Ik heb reeds een kort antwoord op deze vraag gegeven, toen ik over de wegen en middelen ter controle van de sympathie van de miljoenenmassa's der arbeiders en boeren voor de communistische partij sprak. Wat betreft de andere lagen van de bevolking, de koelakken, de nepmannen, de overblijfselen van de oude verslagen uitbuitersklassen, dezen hebben bij ons geen recht van politieke organisatie, zomin als zij het recht hebben aan de verkiezingen deel te nemen. Het proletariaat heeft de bourgeoisie niet alleen de fabrieken en bedrijven, de banken en spoorwegen, de grond en de mijnen ontnomen. Het heeft haar tevens het recht ontnomen, haar eigen politieke organisatie te hebben, want het proletariaat wenst geen herstel van de macht van de bourgeoisie. De delegatie heeft er klaarblijkelijk niets op tegen, dat het proletariaat van de U.S.S.R. aan de bourgeoisie en de landheren de fabrieken en bedrijven, de grond en de spoorwegen, de banken en de mijnen heeft ontnomen (*gelach*). Maar de delegatie heeft er naar het mij toeschijnt toch enig bezwaar tegen, dat het proletariaat zich niet daartoe heeft beperkt, dat het verder is gegaan en de bourgeoisie haar politieke rechten heeft ontnomen. Dat is volgens mij niet helemaal logisch of juist gezegd, volkomen onlogisch. Op welke grond eist men van het proletariaat grootmoedigheid tegenover de bourgeoisie? Legt de bourgeoisie die zich in het Westen aan de macht bevindt, soms maar de kleinste grootmoedigheid tegenover de arbeidersklasse aan de dag? Drijft zij de werkelijk revolutionaire partijen van de arbeidersklasse soms niet in de ille-galiteit? Op welke grond wordt er van het proletariaat van de U.S.S.R. grootmoedigheid tegenover zijn klassevijand geëist? Ik ben van mening, dat logica verplicht. Hij, die aan de mogelijkheid denkt de bourgeoisie haar politieke rechten terug te geven, moet indien hij logisch wil zijn, verder gaan en ook de vraag stellen, om aan de bourgeoisie de fabrieken en bedrijven, de spoorwegen en de banken terug te geven.

Een van de gedelegeerden. Het was de taak van de delegatie op te helderen, op welke wijze de van de mening der communistische partij afwijkende opvattingen in de arbeidersklasse en onder de boeren hun legale uitdrukking kunnen vinden. Het zou onjuist zijn de zaak aldus op te vatten, alsof de delegatie belang zou stellen in de kwestie van het verlenen van politieke rechten aan de bourgeoisie, of in de vraag, hoe de bourgeoisie haar opvattingen langs legale weg tot uitdrukking zou kunnen brengen. Bedoeld wordt hier juist, op welke wijze de meningen in de arbeidersklasse en onder de boeren, die van de meningen der communistische partij verschillen, hun legale uitdrukking kunnen vinden.

Een andere gedelegeerde. Deze verschillende meningen zouden hun uitdrukking kunnen vinden in de massale organisaties van de arbeidersklasse, in de vakverenigingen enz.

Stalin. Uitstekend. Bedoeld wordt dus niet het herstel van de politieke rechten van de bourgeoisie, maar de strijd der meningen binnen de arbeidersklasse en onder de boeren. Heeft er in de tegenwoordige tijd een strijd der meningen onder de arbeiders en de werkende massa's van de boeren plaats? Ongetwijfeld. Het is niet mogelijk, dat miljoenen arbeiders en boeren allen dezelfde mening hebben. Dat komt in het leven niet voor.

Ten eerste is er een groot verschil tussen de arbeiders en de boeren, zowel wat hun economische toestand, als wat hun opvattingen over deze of gene vraagstukken betreft.

Ten tweede bestaat er enig verschil in opvatting onder de arbeidersklasse zelf, verschil in opvoeding, in leeftijd, temperament, verschil tussen de ter plaatse geboren arbeiders en zij, die uit de dorpen zijn gekomen enz. Dat alles leidt tot een strijd der meningen onder de arbeiders en de werkende massa's van de boeren, die zijn legale uitdrukking vindt op de vergaderingen, in de vakverenigingen, in de coöperaties, tijdens de verkiezingen van de Sovjets, enz.

Maar er bestaat een fundamenteel verschil tussen de strijd der meningen van thans, onder de verhoudingen van de proletarische dictatuur en de strijd der meningen in het verleden, vóór de Octoberrevolutie. Toen, in het verleden, concentreerde zich de strijd der meningen onder de arbeiders en de werkende boeren hoofdzakelijk op de vraagstukken van het omverwerpen van de landheren, het tsarisme, de bourgeoisie en het slopen van de burgerlijke orde. Thans, onder de verhoudingen van de dictatuur van het proletariaat, gaat de strijd der meningen niet om vraagstukken als het omverwerpen van de Sovjet-macht, het slopen van de Sovjet-orde, maar om de vraag, hoe de organen van de Sovjetmacht en hun werk te verbeteren. Hier is een fundamenteel verschil. Het is in het geheel niet verwonderlijk, dat in het verleden de strijd der meningen over het revolutionaire slopen van de bestaande orde aanleiding gaf tot het ontstaan van enige onder elkaar concurrerende partijen in de arbeidersklasse en de

werkende massa's van de boeren. Deze partijen waren: de partij van de bolsjewiki, de partij van de mensjewiki en de partij van de sociaal-revolutionairen. Anderszijds valt het ook niet moeilijk te begrijpen, dat de strijd der meningen thans, onder de dictatuur van het proletariaat, die niet de afbraak van de bestaande Sovjet-orde ten doel heeft, maar haar verbetering en versterking, geen voedsel schenkt aan het bestaan van verschillende partijen onder de arbeiders en de werkende massa's op het platteland. Dat is de reden, waarom de legaliteit van één enkele partij, de partij van de communisten, niet alleen onder de arbeiders en werkende boeren geen tegenspraak uitlokt, maar integendeel als iets noodzakelijks en wenselijks wordt beschouwd.

De positie van onze partij, als de enige legale partij in het land (het monopolie van de communistische partij) is niet iets kunstmatigs, niet iets dat expres is uitgedacht. Zulk een positie kon niet kunstmatig, door administratieve machinaties enz. worden geschapen. Het monopolie van onze partij is uit het leven opgegroeid, heeft zich historisch gevormd als het resultaat van het definitieve bankroet van de partijen der sociaal-revolutionairen en der mensjewiki, die onder de verhoudingen van onze werkelijkheid geheel van het toneel zijn verdwenen. Wat waren de partijen der sociaal-revolutionairen en der mensjewiki in het verleden? De overbrengers van de burgerlijke invloed op het proletariaat.

Waardoor werd het bestaan van deze partijen tot October 1917 aangekweekt en ondersteund? Door het bestaan van de klasse van de bourgeoisie en tenslotte door het bestaan van de burgerlijke staatsmacht. Is het dan niet duidelijk, dat met de omverwerping van de bourgeoisie ook de bestaansgrond van deze partijen moest verdwijnen? En wat werden deze partijen na October 1917? Zij werden tot partijen van de restauratie van het kapitalisme en van de omverwerping van de macht van het proletariaat. Is het dan niet duidelijk, dat deze partijen elk terrein en elke invloed onder de arbeiders en de werkende lagen van de boeren moesten verliezen?

De strijd van de communistische partij en die van de sociaal-revolutionairen en mensjewiki om de invloed op de arbeidersklasse dateert niet van gisteren. Zijn begin dateert van het ogenblik van de eerste kentekenen der massale revolutionaire beweging in Rusland, nog vóór het jaar 1905. De periode van 1903 tot October 1917 is de periode van de verbitterde strijd der meningen binnen de arbeidersklasse van ons land, de periode van de strijd tussen de bolsjewiki, de mensjewiki en de sociaal-revolutionairen om de invloed op de arbeidersklasse. In de loop van deze tijd heeft de arbeidersklasse van de U.S.S.R. drie revoluties doorgemaakt. In het vuur van deze revoluties heeft zij deze partijen op hun deugdelijkheid voor de zaak van de proletarische revolutie, op hun proletarische revolutionaire gezindheid beproefd en getoetst. En ziet, in de Octoberdagen van 1917 toen de geschiedenis de slotsom trok uit de gehele revolutionaire strijd van het verleden, toen de geschiedenis het soortelijk gewicht van de in de arbeidersklasse strijdende partijen in haar weegschaal bepaalde - toen deed de arbeidersklasse van de U.S.S.R. tenslotte een definitieve keuze en bleef zij bij de communistische partij als de enige proletarische partij. Waardoor laat zich het feit verklaren, dat de keuze van de arbeidersklasse op de communistische partij viel? Is het soms geen feit, dat de bolsjewiki in de Sovjet van Leningrad bv. in April

1917 een onbeduidende minderheid waren? Is het soms geen feit, dat de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki toen in de Sovjets de overgrote meerderheid hadden? Is het soms geen feit, dat tegen de Octoberdagen het gehele machtsapparaat en alle dwangmiddelen zich in handen van de partijen der sociaal-revolutionairen en der mensjewiki bevonden, die een blok met de bourgeoisie hadden gesloten? Dat de keuze op de communistische partij viel laat zich hierdoor verklaren, dat de communistische partij toen vóór de liquidatie van de oorlog en voor een onmiddellijke democratische vrede was, terwijl de partijen van de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki "de oorlog tot het zegevierende einde", de voortzetting van de imperialistische oorlog verdedigden. Dat laat zich hierdoor verklaren, dat de communistische partij toen voor het ten val brengen van de Kerenski-regering, voor het omverwerpen van de burgerlijke staatsmacht was, voor de nationalisatie van de fabrieken en de bedrijven, de banken en de spoorwegen, terwijl de partijen van de mensjewiki en de sociaal-revolutionairen vóór de regering van Kerenski streden en het recht van de bourgeoisie op de fabrieken en de bedrijven, de banken en de spoorwegen verdedigden. Dat laat zich hierdoor verklaren, dat de partij der communisten toen voor de onmiddellijke confiscatie van de grond der landheren ten gunste van de boeren was, terwijl de partijen van de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki deze kwestie tot de Constituante uitstelden en de bijeenroeping daarvan eveneens tot op onbepaalde tijd uitstelden. Moet men er zich dan over verwonderen, dat de arbeiders en de arme boeren zich tenslotte voor de communistische partij verklaarden? Moet men er zich dan over verwonderen, dat de partijen van de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki zo snel naar beneden tuimelden? Dat is de reden waarom de communistische partij aan de macht kwam.

De verdere periode, na October 1917, de periode van de burgeroorlog, was de periode van de definitieve ondergang van de mensjewiki en de sociaal-revolutionairen en van de definitieve triomf van de partij der bolsjewiki. De mensjewiki en de sociaal-revolutionairen hebben in deze periode zelf de triomf van de communistische partij vergemakkelijkt. Nadat deze partijen tijdens de Octoberrevolutie waren verslagen en ten onder gingen, begonnen hun overblijfsels zich met de contra-revolutionaire opstanden van de koelakken te verbinden, vormden zij een blok met de aanhang van Koltsjak en Denikin, traden zij in dienst van de Entente en maakten zij zich definitief onmogelijk in de ogen van de arbeiders en de boeren. Wij krijgen dus het volgende beeld: de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki, die van burgerlijke revolutionairen tot burgerlijke contra-revolutionairen waren geworden, hielpen de Entente het nieuwe, het Sovjet-Rusland te worgen, terwijl de partij van de bolsjewiki al wat levend en revolutionair was om zich heen verenigde, steeds nieuwe en nieuwe afdelingen arbeiders en boeren tot de strijd voor het socialistische vaderland, tot de strijd tegen de Entente verhief. Het is volkomen natuurlijk, dat de overwinning van de communisten in deze periode tot de volledige nederlaag van de sociaal-revolutionairen en de mensjewiki moest leiden en daar ook werkelijk toe geleid heeft. Valt het dan te verwonderen, dat de communistische partij na dit alles de enige partij van de arbeidersklasse en de arme boeren is geworden? Zo ontstond dus bij ons het monopolie van de communistische partij, als de enige

legale partij in het land.

Gij spreekt over de strijd der meningen onder de boeren en arbeiders, thans, onder de verhoudingen van de proletarische dictatuur. Ik heb reeds gezegd, dat de strijd der meningen bestaat en bestaan zal, dat zonder deze strijd het niet mogelijk is voorwaarts te schrijden. Maar de strijd der meningen onder de arbeiders gaat onder de tegenwoordige verhoudingen niet om de principiële vraag van de omverwerping van de Sovjet-orde, maar om de praktische kwestie van de verbetering van de Sovjets, de verbetering van de fouten van de Sovjet-organen en bijgevolg, om de verankering van de Sovjetmacht. Het is volkomen begrijpelijk, dat zulk een strijd der meningen de communistische partij slechts kan versterken en vervolmaken. Het is volkomen begrijpelijk, dat zulk een strijd der meningen het monopolie van de communistische partij slechts kan versterken. Het is volkomen begrijpelijk, dat zulk een strijd der meningen geen voedingsbodem kan verschaffen voor het vormen van andere partijen in de schoot van de arbeidersklasse en de werkende boeren.

5de VRAAG. Kunt gij ons in het kort de voornaamste geschilpunten tussen U en Trotski mededelen?

ANTWOORD. Ik moet in de eerste plaats zeggen, dat de geschilpunten met Trotski geen persoonlijke geschilpunten zijn.

Als de geschilpunten een persoonlijk karakter zouden dragen, dan zou de partij zich geen uur met deze kwestie hebben beziggehouden, omdat zij er niet van houdt, dat afzonderlijke personen zich op de voorgrond plaatsen. Er is hier dus blijkbaar sprake van meningsverschillen in de partij. Zo heb ik deze vraag begrepen. Ja, deze meningsverschillen bestaan de partij. Over het karakter van deze meningsverschillen hebben onlangs de partijgenoten Rykow in Moskou en Boecharin in Leningrad tamelijk uitvoerig in hun referaten gesproken. Deze referaten zijn gepubliceerd. Ik heb aan hetgeen in deze referaten over de meningsverschillen wordt gezegd niets toe te voegen. Indien deze documenten niet in uw bezit zijn, dan kan ik ze U doen toekomen.

(De delegatie deelt mede, dat zij deze documenten in haar bezit heeft).

Een van de gedelegeerden. Men zal ons bij onze terugkomst over deze meningsverschillen vragen, maar wij hebben niet alle documenten in ons bezit. Wij beschikken bv. niet over het platform van de "83".

Stalin. Ik heb dit platform niet ondertekend. Ik heb niet het recht over vreemde documenten te beschikken. *(Gelach).*

6e VRAAG. In de kapitalistische landen berust de voornaamste drijfveer voor de ontwikkeling van de industrie in de hoop op het behalen van winst. Deze drijfveer ontbreekt natuurlijk relatief in de U.S.S.R. Waardoor wordt zij vervangen en in

hoever is volgens uw mening deze vervanging effectief? Kan zij blijvend zijn?

ANTWOORD. Het is juist, dat het behalen van winst de fundamentele drijfkracht van de kapitalistische huishouding is. Evenzeer is het juist, dat het behalen van winst, nòch het doel, nòch de drijfkracht van onze socialistische industrie is. Wat is dan in dit geval de drijfkracht van onze industrie?

In de eerste plaats de omstandigheid, dat de fabrieken en bedrijven bij ons aan het gehele volk behoren en niet aan de kapitalisten, dat de fabrieken en bedrijven niet door vertrouwenslieden van de kapitalisten, maar door vertegenwoordigers van de arbeidersklasse worden bestuurd. Het bewustzijn, dat de arbeiders niet voor de kapitalist, maar voor hun eigen staat werken, voor hun eigen klasse - dit bewustzijn is een geweldige drijfkracht voor de ontwikkeling en de vervolmaking van onze industrie. Er dient te worden opgemerkt, dat bij ons de geweldige meerderheid van de directeuren der fabrieken en bedrijven uit arbeiders bestaat, die daartoe, in overeenstemming met de vakverenigingen, door de Hoogste Raad van de Volkshuishouding worden benoemd, waarbij geen van de directeuren tegen de wil van de arbeiders of de betreffende vakvereniging op zijn post kan blijven. Verder dient te worden opgemerkt, dat iedere fabriek of bedrijf zijn door de arbeiders gekozen fabrieks- of bedrijfscomité heeft, dat de werkzaamheid van de administratie van het bedrijf controleert. En tenslotte dient te worden opgemerkt, dat er in ieder industrieel bedrijf productievergaderingen van de arbeiders worden gehouden, die alle arbeiders van het gegeven bedrijf omvatten en waar de arbeiders het gehele werk van de directeur van het bedrijf controleren, het werkplan van de fabrieksadministratie beoordelen, de fouten en tekortkomingen vaststellen en de mogelijkheid bezitten om deze tekortkomingen door de vakverenigingen, door de partij, door de organen van de Sovjet-macht te herstellen. Het is niet moeilijk te begrijpen, dat al deze omstandigheden zowel de toestand van de arbeiders, alsook de bedrijfsorde, radicaal veranderen. Beschouwt de arbeider onder het kapitalisme de fabriek als een gevangenis - onder de Sovjet-orde beschouwt de arbeider de fabriek niet meer als een gevangenis, maar als iets, dat hem na staat en verwant is, welks ontwikkeling en verbetering hem ten zeerste ter harte gaat. Het behoeft wel nauwelijks te worden bewezen, dat deze nieuwe houding van de arbeiders tegenover het bedrijf, dit gevoel van saamenhorigheid met het bedrijf, een ontzaglijke drijfkracht is voor onze gehele industrie. Uit deze omstandigheid moet het feit worden verklaard, dat het aantal uitvinders op het gebied van de productie-techniek en het aantal organisators van de industrie uit de rijen der arbeiders van dag tot dag toeneemt.

Ten tweede de omstandigheid, dat de inkomsten uit de industrie bij ons niet ter verrijking van afzonderlijke personen worden aangewend, maar voor de verdere uitbreiding van de Industrie, voor de verbetering van de materiële en de culturele toestand van de arbeidersklasse, voor het goedkoper maken van de industriewaren, die zowel de arbeiders als de boeren nodig hebben, d.w.z. dus weer voor de verbetering van de materiële toestand van de werkende massa's. De kapitalist kan zijn inkomsten niet voor de verbetering van de welstand van de arbeidersklasse aanwenden. Hij leeft voor de winst. Anders zou hij geen kapitalist zijn. Hij trekt

winst, teneinde haar in nieuw kapitaal om te zetten en naar de minder ontwikkelde landen, die gebrek aan kapitaal hebben, uit te voeren, met de bedoeling nieuwe, nog grotere winst, te trekken. Zo stromen kapitalen uit Noord-Amerika naar China, Indonesië, Zuid-Amerika, Europa, uit Frankrijk naar de Franse koloniën, uit Engeland naar de Engelse koloniën. Bij ons staat de zaak er anders voor, want wij voeren nòch erkennen een koloniale politiek. Bij ons blijven de inkomsten van de industrie in het land ten behoeve van de verdere uitbreiding van de industrie, de verbetering van de toestand van de arbeiders, en om de capaciteit van de binnenlandse markt, de boerenmarkt daarbij inbegrepen, door het goedkoper maken van de industriewaren, te vergroten. 10% van de winst van de industrie wordt bij ons voor de verbetering van het leven van de arbeidersklasse aangewend. 13% over het bedrag van het geldloon van de arbeiders wordt bij ons voor rekening van de staat aan de sociale verzekering van de arbeidersklasse besteed (dit maakt meer dan 800 miljoen roebel per jaar uit). Een bepaald deel van de inkomsten (ik kan op het ogenblik niet precies zeggen welk deel) wordt voor culturele doeleinden, voor de opleiding van leerlingen in de fabrieken en bedrijven en voor de vakantie van de arbeiders uitgetrokken. Een tamelijk belangrijk gedeelte van deze inkomsten (ik kan ook thans niet zeggen, welk deel precies) wordt jaarlijks voor de verhoging van het geldloon van de arbeiders aangewend. Het overige deel van de inkomsten uit de industrie wordt aan de verdere uitbreiding van de industrie besteed, aan het herstel van de oude fabrieken, de bouw van nieuwe fabrieken en tenslotte aan het verlagen van de prijs der industriewaren. De geweldige betekenis van deze omstandigheden voor onze gehele industrie is hierin gelegen, dat zij: a) de toenadering van de landbouw tot de industrie vergemakkelijkt en de opheffing van de tegenstellingen tussen de stad en het platteland in de hand werken; b) de toename van de capaciteit van de binnenlandse, zowel stedelijke als dorpsmarkt bevorderen en daarmee een zich onafgebroken uitbreidende basis voor de verdere ontplooiing van de industrie scheppen.

Tenslotte de omstandigheid, dat het feit van de nationalisatie van de industrie de planmatige leiding van de industriële huishouding in haar geheel vergemakkelijkt. Zullen deze prikkels en drijfkrachten voor onze industrie bestendige factoren zijn? Zullen zij blijvend werkzame factoren zijn? Ja, zij zullen ongetwijfeld blijvend werkzame prikkels en drijfkrachten zijn. En hoe verder onze industrie zich zal ontwikkelen, des te meer zal ook de kracht en de betekenis van deze factoren toenemen.

7e VRAAG. - Tot op welke hoogte kan de U.S.S.R. met de kapitalistische industrie van de andere landen samenwerken? Heeft zulk een samenwerking een bepaalde grens, of is deze eenvoudig een proef om vast te stellen, waar samenwerking al dan niet mogelijk is en van welke aard die samenwerking kan zijn?

ANTWOORD. Hier zijn klaarblijkelijk tijdelijke overeenkomsten met de kapitalistische staten op industrieel en handelsgebied en misschien op dat van de diplomatieke betrekkingen bedoeld. Ik ben van mening, dat het aanwezig zijn van

twee tegenstrijdige systemen - het kapitalistische en het socialistische systeem - de mogelijkheid van zulke overeenkomsten niet uitsluit. Ik meen, dat zulke overeenkomsten onder de verhoudingen - van een vreedzame ontwikkeling mogelijk en doelmatig zijn. In-en uitvoer vormen het gunstigste terrein voor zulke overeenkomsten. Wij hebben installaties, grondstoffen (bijv. katoen), halffabrikaten (voor de metaalindustrie e.a.) nodig, de kapitalisten hebben daarentegen een afzetgebied voor deze waren nodig. Daar hebt gij een grondslag voor een overeenkomst. De kapitalisten hebben petroleum, hout, graanproducten nodig en wij moeten een afzetgebied voor deze waren vinden. Daar hebt gij nog een grondslag voor een overeenkomst. Wij hebben kredieten nodig, de kapitalisten een goede rente van deze kredieten. Daar hebt gij nog een grondslag voor een overeenkomst, en wel op het gebied van het krediet, waarbij het bekend is, dat de Sovjet-organen in krediet-aangelegenheden de meest accurate betalers zijn.

Hetzelfde kunnen wij zeggen over het gebied van de diplomatie. Wij voeren een vredespolitiek en zijn bereid met de burgerlijke staten wederzijdse niet-aanvalsverdragen te sluiten. Wij voeren een vredespolitiek en zijn bereid overeenkomsten over ontwapening aan te gaan, de volledige opheffing van het staande leger daarbij inbegrepen, hetgeen wij reeds op de conferentie van Genua ten overstaan van de gehele wereld hebben verklaard. Daar hebt gij een grondslag voor een overeenkomst op diplomatiek terrein.

De grenzen voor deze overeenkomsten? De grenzen worden bepaald door de tegengesteldheid van de twee systemen, tussen welke een wedijver, een strijd wordt gevoerd. Binnen de perken, die voor deze twee systemen toelaatbaar zijn, zijn overeenkomsten ten volle mogelijk, maar ook alleen binnen deze perken. Daarvan getuigt de ervaring van de overeenkomsten met Duitsland, Italië, Japan enz.

Zijn deze overeenkomsten eenvoudig een experiment of kunnen zij een meer of minder langdurig karakter hebben? Dat hangt niet alleen van ons af, dat hangt ook van onze contractanten af. Dat hangt van de algemene toestand af. Een oorlog kan alle mogelijke overeenkomsten overhoop werpen. Dat hangt tenslotte ook van de voorwaarden van de overeenkomst af. Voorwaarden, die op schuldsavernij berusten, kunnen wij niet aanvaarden. Wij hebben een overeenkomst met Harriman, die de mangaangroeven in Georgië exploiteert. Deze overeenkomst is voor twintig jaar gesloten. Gij ziet, dat dit lang geen korte termijn is. Wij hebben eveneens een overeenkomst met de Lena Goldfields-maatschappij gesloten, die in Siberië goud delft. Deze overeenkomst is voor een nog langduriger termijn, voor dertig jaar, gesloten. Tenslotte hebben wij een overeenkomst met Japan gesloten, over de exploitatie van petroleumbronnen en kolenmijnen op Sachalin.

Wij zouden willen, dat deze overeenkomsten een min of meer solied karakter zouden dragen. Dat hangt natuurlijk niet alleen van ons, maar ook van onze contractanten af.

8ste VRAAG. Waarin bestaan de voornaamste verschillen in de politiek ten opzichte

van de nationale minderheden tussen Rusland en de kapitalistische staten?

ANTWOORD. Hier worden blijkbaar die nationaliteiten van de U.S.S.R. bedoeld, die vroeger door het tsarisme en de Russische uitbuitersklassen werden onderdrukt en die geen eigen staat bezaten. Het fundamentele onderscheid is hierin gelegen, dat er in de kapitalistische landen nationale onderdrukking en nationale knechtschap bestaat en bij ons in de U.S.S.R. zowel het een als het andere met wortel en tak is uitgeroeid. Daar, in de kapitalistische staten bestaan naast naties van de eerste rang, naast "staatsnaties", die voorrechten bezitten, naties van de tweede rang, naties "zonder staat", die niet ten volle rechtsgelijk zijn, die deze of gene rechten. in de eerste plaats staatsrechten, missen. Bij ons in de U.S.S.R. daarentegen, zijn al deze attributen der nationale ongelijkheid en der nationale. onderdrukking vernietigd. Bij ons zijn alle naties rechtsgelijk en soeverein, want de nationale- en staatsvoorrechten van de vroeger overheersende Grootrussische natie zijn vernietigd. Het is hier natuurlijk niet om declaraties over de gelijkheid van nationaliteiten te doen. Er bestaan talrijke declaraties over de nationale gelijkheid bij allerlei burgerlijke en sociaal-democratische partijen. Maar wat zijn declaraties waard, die niet worden verwezenlijkt? Het gaat erom, de klassen te vernietigen, welke de dragers, de scheppers en de handhavers van de nationale onderdrukking zijn. Zodanige klassen waren bij ons de landheren en de kapitalisten. Wij hebben deze klassen ten val gebracht en daarmee de mogelijkheid der nationale onderdrukking vernietigd. En juist omdat wij deze klassen hebben ten val gebracht werd bij ons de mogelijkheid van een werkelijke nationale gelijkheid geschapen. Dit is juist wat wij noemen de verwezenlijking van de idee van de zelfbeschikking der nationaliteiten, het recht op afscheiding daarbij inbegrepen. Juist omdat wij de zelfbeschikking der nationaliteiten hebben verwezenlijkt, is het ons gelukt om het wederzijdse wantrouwen van de arbeidende massa's van de verschillende nationaliteiten van de U.S.S.R. te overwinnen en de nationaliteiten op de grondslag van de vrijwilligheid in één verbondsstaat te verenigen. De tegenwoordig bestaande Unie van Socialistische Sovjet-Republieken is het resultaat van onze nationale politiek en de uitdrukking van het zich vrijwillig federatief organiseren van de nationaliteiten van de U.S.S.R. in één verbondsstaat. Het behoeft nauwelijks te worden bewezen, dat een dergelijke politiek op het gebied van de nationale kwestie in de kapitalistische landen ondenkbaar is, want daar bevinden zich de kapitalisten nog steeds aan de macht, die de scheppers en de handhavers van de politiek van de nationale onderdrukking zijn. Ik kan bv. niet nalaten, gewag te maken van het feit, dat aan het hoofd van het hoogste orgaan van de U.S.S.R., het Centrale Uitvoerende Comité van de Sovjets, niet noodzakelijker- wijze een Russische voorzitter staat, maar dat er zes voorzitters zijn, overeenkomstig de zes bondsrepublieken, die in de U.S.S.R. zijn verenigd, waarvan er één een Rus (Kalinin) is, de tweede een Oekraïner (Petrowski), de derde een Witrus (Tsjerwjakow), de vierde een Azerbeidjaner (Moesabekow), de vijfde een Turkmeniër (Aitakow), de zesde een Oesbeek (Faizoella Chodzjajew). Dit feit is één van de meest sprekende uitdrukkingen van onze nationale politiek. Het behoeft geen betoog, dat niet één burgerlijke republiek, hoe democratisch zij ook moge zijn, tot zulk een stap zou overgaan. Deze stap is voor

ons echter een vanzelfsprekend feit, dat uit onze gehele politiek van de nationale gelijkheid voortvloeit.

9de VRAAG. De Amerikaanse arbeidersleiders trachten hun strijd tegen de communisten door twee omstandigheden te rechtvaardigen: 1) De communisten vernielen door hun fractie-arbeid in de vakverenigingen en door hun aanvallen op de niet-radicalen vakverenigingsfunctionarissen de arbeidersbeweging; 2) de Amerikaanse communisten krijgen opdrachten uit Moskou en kunnen daarom geen goede vakverenigingsfunctionarissen zijn, omdat hun loyaliteit ten opzichte van de buitenlandse organisatie groter is, dan die ten opzichte van hun eigen vakvereniging. Hoe kan deze moeilijkheid uit de weg worden geruimd, opdat de Amerikaanse communisten met de andere elementen van de Amerikaanse arbeidersbeweging zullen kunnen samenwerken?

ANTWOORD. Ik meen, dat de pogingen van de Amerikaanse arbeidersleiders om hun strijd tegen de communisten te rechtvaardigen tegen geen enkele kritiek bestand zijn. Niemand heeft nog bewezen, dat de communisten de arbeidersbeweging vernielen en niemand zal dat kunnen bewijzen. Daarentegen moet het feit als volkomen bewezen worden beschouwd, dat de communisten de trouwste en dapperste strijders van de arbeidersbeweging in de gehele wereld zijn, Amerika daarbij inbegrepen. Is het soms geen feit, dat de arbeiders-communisten tijdens stakingen en demonstraties in de voorste rijen van de arbeidersklasse te vinden zijn, de eerste slagen van de kapitalisten opvangen, terwijl de reformistische arbeidersleiders zich terzelfdertijd op de binnenplaatsen bij de kapitalisten verbergen? Hoe zouden de communisten geen kritiek uitbrengen op de lafhartigheid en de reactionaire gezindheid van de reformistische arbeiders-leiders? Is het soms niet duidelijk, dat deze kritiek de arbeidersbeweging alleen maar kan doen opleven en sterker maken? Het is waar, deze kritiek ondermijnt de autoriteit van de reactionaire arbeidersleiders. Welnu, wat is daar voor bijzonders in?

Laten de reactionaire arbeidersleiders maar met een tegenkritiek antwoorden, inplaats van de communisten uit de vakverenigingen te verdrijven. Ik ben van mening, dat de arbeidersbeweging van Amerika, als zij wil leven en zich verder ontwikkelen, het niet zonder de strijd der meningen en zonder stromingen binnen de vakverenigingen kan stellen. Ik ben van mening, dat de strijd der meningen en stromingen in de vakverenigingen, de kritiek op de reactionaire leiders enz. meer en meer zullen aangroeien, hoezeer ook de reformistische arbeidersleiders zich daartegen zullen verzetten. De arbeidersklasse van Amerika heeft evenwel zulk een strijd der meningen en zulk een kritiek absoluut nodig om uit de verschillende stromingen een keuze te kunnen doen en om tenslotte in staat te zijn zich als een zelfstandige georganiseerde kracht in de Amerikaanse maatschappij te constitueren. De klachten van de Amerikaanse reformistische leiders over de communisten getuigen er slechts van, dat zij niet overtuigd zijn, dat zij gelijk hebben, hun eigen toestand niet stevig achten. Daarom juist vrezen zij de kritiek als de pest. Het is opmerkelijk, dat de Amerikaanse arbeidersleiders meer besliste tegenstanders van de elementaire

democratie zijn, dan vele bourgeois in hetzelfde Amerika.

Volkomen onjuist is de bewering, dat de Amerikaanse communisten "in opdracht van Moskou" werken. Waar ter wereld zult ge communisten vinden, die er in zouden toestemmen "in opdracht" van buitenstaanders, tegen hun eigen overtuiging en tegen hun eigen wil in, in strijd met de aanwijzingen van de situatie te handelen? Zelfs indien zij ergens bestonden - zouden zulke communisten geen duit waard zijn. Communisten zijn de dapperste en vermetelste mensen, zij strijden tegen een zee van vijanden. De waarde van de communisten bestaat o.a. ook hierin, dat zij hun eigen overtuiging weten te verdedigen. Daarom is het zonderling over de Amerikaanse communisten te spreken als over mensen, die geen eigen overtuiging hebben en die slechts in staat zijn, "in opdracht" van buitenaf te handelen. Aan de bewering van de arbeidersleiders is slechts één ding juist en wel, dat de Amerikaanse communisten tot de internationale organisatie der communisten behoren en van tijd tot tijd met de centrale instantie van deze organisatie over deze of gene vraagstukken beraadslagen. Maar wat steekt daar voor kwaads in? *Zijn soms de Amerikaanse arbeidersleiders tegen de organisatie van een internationaal arbeiderscentrum?* Het is waar, dat zij niet tot de Amsterdamse Internationale behoren. Maar niet omdat zij tegen een internationaal arbeiderscentrum zijn, zijn zij daarbij niet aangesloten; maar omdat zij Amsterdam als een te linkse organisatie beschouwen. (*Gelach*). Waarom kunnen de kapitalisten zich op internationale schaal organiseren en mag de arbeidersklasse of een deel van de arbeidersklasse geen eigen internationale organisatie hebben? Is het niet duidelijk, dat Green en zijn vrienden van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid de Amerikaanse communisten belasteren, door slaafs de legenden van de kapitalisten over "opdrachten uit Moskou" te herhalen? Er zijn mensen, die menen, dat de leden van de Communistische Internationale in Moskou niets anders doen dan voortdurend richtlijnen voor alle landen schrijven. Daar bij de Komintern meer dan zestig landen zijn aangesloten, kunt ge u de toestand van de leden van de Komintern voorstellen, die slapen noch eten, en die niets anders doen dan dag en nacht richtlijnen voor al deze landen te schrijven. (*Gelach*). En met deze gemakkelijke legende menen de Amerikaanse arbeidersleiders hun vrees voor de communisten te kunnen verbergen en het feit te verdoezelen, dat de communisten de dapperste en meest toegewijde werkers van de arbeidersklasse van Amerika zijn!

De delegatie vraagt naar een uitweg uit deze situatie. Ik meen, dat hier maar één uitweg bestaat: de strijd der meningen en stromingen binnen de vakverenigingen van Amerika toestaan, ophouden met de reactionaire politiek van het royeren van de communisten uit de vakverenigingen en de arbeidersklasse van Amerika de mogelijkheid geven om een vrije keuze te doen tussen deze stromingen, want Amerika heeft zijn Octoberrevolutie nog niet gehad en de arbeiders daar hebben nog niet de mogelijkheid gehad een definitieve keuze tussen de verschillende stromingen in de vakverenigingen te doen.

10de VRAAG. Wordt er op het huidige ogenblik ter ondersteuning van de Amerikaanse communistische partij of het communistische dagblad "Daily Worker"

geld naar Amerika gestuurd? Indien dat niet het geval is, hoeveel contributie dragen de Amerikaanse communisten dan jaarlijks aan de IIIde Internationale af?

ANTWOORD. Wanneer men de wederzijdse verhouding tussen de communistische partij van Amerika en de IIIde Internationale bedoelt, dan moet ik zeggen, dat de Communistische Partij van Amerika als deel van de Communistische Internationale aan de Komintern zeer zeker contributie betaalt, evenals de Komintern als centrale instantie van de internationale communistische beweging, naar men moet aannemen, naar gelang van haar krachten de Communistische Partij van Amerika steunt, indien zij dat noodzakelijk acht. Ik meen, dat daarin niets verwonderlijks of buitengewoons ligt. Als men de wederzijdse betrekkingen tussen de Communistische Partij van Amerika en de Communistische Partij van de U.S.S.R. bedoelt, dan moet ik verklaren, dat mij geen enkel geval bekend is, dat vertegenwoordigers van de Amerikaanse C.P. zich om hulp tot de C.P. van de U.S.S.R. hebben gewend. Gij kunt dit vreemd achten, maar het is een feit, dat van een al te grote fijngevoeligheid van de Amerikaanse communisten getuigt. Wat zou er evenwel gebeuren, als de Communistische Partij van Amerika zich om hulp tot de Communistische Partij van de U.S.S.R. zou wenden? Ik meen, dat de C.P. van de U.S.S.R. naar gelang van haar krachten hulp zou verlenen. Inderdaad, wat zou een communistische partij, bovendien een partij, die aan de macht is, waard zijn, als zij weigerde, naar gelang van haar krachten hulp te verlenen aan de communistische partij van een ander land, dat zich onder het juk van het kapitalisme bevindt? Ik zou zeggen, dat zulk een communistische partij geen duit waard zou zijn. Nemen wij aan, dat de Amerikaanse arbeidersklasse, nadat zij de bourgeoisie omver heeft geworpen, aan de macht zou komen; nemen wij aan, dat de arbeidersklasse van een ander land zich zou wenden tot de arbeidersklasse van Amerika, die in een grootse strijd tegen het kapitalisme had overwonnen, om haar naargelang van haar krachten materiële hulp te verlenen, - zou de Amerikaanse arbeidersklasse dan zulk een ondersteuning kunnen weigeren? Ik ben van mening, dat zij zich met schande zou overdekken, indien zij zou aarzelen hulp te verlenen.

IIde VRAAG. Wij weten, dat sommige goede communisten het geheel niet eens zijn met de eis van de Communistische Partij, dat alle nieuwe leden atheïsten moeten zijn, want in de tegenwoordige tijd is de reactionaire geestelijkheid onderdrukt. Zou de Communistische Partij in de toekomst neutraal kunnen zijn ten aanzien van een godsdienst, die de wetenschap in haar geheel zou ondersteunen en die niet in tegenstelling tot het Communisme zou staan? Zoudt gij in de toekomst aan partijleden toe kunnen staan een religieuze overtuiging te hebben, als deze niet met de partijtrouw in strijd zou zijn?

ANTWOORD. Deze vraag bevat enkele onnauwkeurigheden.

Ten eerste ken ik zulke "goede communisten" niet, over wie de delegatie hier spreekt. Zulke communisten zullen er op de gehele wereld wel niet bestaan. Ten tweede moet ik verklaren, dat er, formeel gesproken, bij ons voor partijleden geen toetredingsvoorwaarden bestaan, die voor de kandidaat-leden het atheïsme tot een verplichting

zouden maken. Onze opnemingsvoorwaarden in de partij zijn: het erkennen van het program en de statuten van de partij, de onvoorwaardelijke onderwerping aan de besluiten van de partij en van haar organen, het betalen van contributie en het behoren tot een van de partij-organisaties.

Een van de gedelegeerden. Ik lees heel dikwijls, dat men wegens het geloven in god uit de partij royeert.

Stalin. Ik kan slechts herhalen, wat ik reeds over de opnemingsvoorwaarden in de partij heb gezegd. Andere voorwaarden bestaan er bij ons niet.

Betekent dit, dat de partij neutraal is met betrekking tot de godsdienst? Neen, dat betekent dit niet. Wij voeren propaganda tegen de religieuze vooroordelen en zullen dat blijven doen. De wetgeving van ons land is zodanig, dat iedere burger het recht heeft om iedere willekeurige godsdienst te belijden. Dat is voor iedereen een gewetenskwestie. Juist daarom hebben wij de scheiding van kerk en staat doorgezet. Maar tegelijk met de scheiding van kerk en staat en het afkondigen van de geloofsvrijheid, hebben wij iedere burger het recht gegeven, door middel van overreding, propaganda en agitatie tegen deze of gene godsdienst of tegen elke godsdienst te strijden. De partij kan tegenover de godsdienst niet neutraal zijn en zij voert anti-religieuze propaganda tegen alle religieuze vooroordelen, omdat zij voor de wetenschap is en religieuze vooroordelen tegen de wetenschap ingaan, want elke godsdienst is als zodanig het tegenovergestelde van wetenschap. Zulke gevallen als in Amerika, waar onlangs Darwinisten werden veroordeeld, zijn bij ons niet mogelijk, omdat de partij de wetenschap op alle mogelijke wijzen bevordert. De partij kan tegenover de religieuze vooroordelen niet neutraal zijn en zij zal tegen deze vooroordelen propaganda voeren, omdat dit een van de zekerste middelen is, om de invloed van de reactionaire geestelijkheid te ondermijnen, die de uitbuitersklassen steunt en de onderdanigheid aan deze klassen predikt. De partij kan niet neutraal zijn tegenover de dragers van de religieuze vooroordelen, de reactionaire geestelijkheid, die het bewustzijn van de werkende massa's vergiftigt. Hebben wij de reactionaire geestelijkheid onderdrukt? Ja, dat hebben wij gedaan. Ongelukkig genoeg is zij nog niet volledig geliquideerd. De anti-religieuze propaganda is het middel, dat de liquidatie van de reactionaire geestelijkheid ten einde moet brengen. Er zijn gevallen, dat nu en dan de een of andere partijgenoot de algemene ontplooiing van de anti-religieuze propaganda in de weg staat. Als zulke partijleden worden geroyeerd, dan is dat uitstekend, omdat er voor zulke "communisten" geen plaats in de rijen van onze partij is.

12de VRAAG. Kunt gij ons in het kort een karakteristiek van de toekomstige maatschappij geven, die het communisme tracht te scheppen?

ANTWOORD. Een algemene karakteristiek van de communistische maatschappij is in de werken van Marx, Engels en Lenin gegeven. Geeft men in het kort de anatomie van de communistische maatschappij, dan verkrijgt men een maatschappij: a) waar

geen particuliere eigendom, maar gemeenschappelijke, collectieve eigendom van de productiemiddelen zal bestaan; b), waar geen klassen en geen staatsmacht zullen zijn, die zich economisch als een vrije associatie van werkers zullen besturen; c) waar de volkshuishouding, georganiseerd volgens een bepaald plan, op de hoogste techniek zal berusten, zowel op het gebied van de industrie als op dat van de landbouw; d) waar geen tegenstellingen tussen de stad en het platteland, tussen de industrie en de landbouw zullen bestaan; e) waar de producten volgens het beginsel van de oude Franse communisten zullen worden verdeeld: “van ieder naar zijn bekwaamheid, aan ieder naar zijn behoeften”; f) waar de wetenschap en de kunst zich in zulke gunstige verhoudingen zullen bevinden, dat zij tot volledige bloei kunnen komen; g) waar de persoonlijkheid, bevrijd van de zorg om een stukje brood en de noodzakelijkheid zich aan de "sterken der wereld" aan te passen, werkelijk vrij zal zijn. Enz. enz. Het is duidelijk, dat wij nog ver van zulk een maatschappij zijn verwijderd ..

Wat de internationale voorwaarden betreft, noodzakelijk voor de volledige triomf van de communistische maatschappij - zij zullen zich vormen en groeien naar gelang de revolutionaire crisissen en de revolutionaire uitbarstingen van de arbeidersklasse in de kapitalistische landen zich ontwikkelen. Men kan zich de zaak niet zó voorstellen, dat de arbeidersklasse van één land of van enige landen tot het socialisme en nog sterker, tot het communisme zal schrijden en dat de kapitalisten van de andere landen onverschillig zullen toezien of met de armen over elkaar zullen blijven zitten. Nog veel minder kan men zich voorstellen, dat de arbeidersklasse in de kapitalistische landen er in zal toestemmen eenvoudig toeschouwer van de succesvolle ontwikkeling van het socialisme in het een of andere land te zijn. In werkelijkheid zullen de kapitalisten alles doen, waartoe zij bij machte zijn, om zulke landen te wurgen. In werkelijkheid zal iedere ernstige stap naar het socialisme en nog meer naar het communisme in het een of andere land onvermijdelijk begeleid worden door de onweerhoudbare drang van de arbeidersklasse van de kapitalistische landen naar de verovering van de dictatuur en het socialisme in deze landen. Op deze wijze zullen zich in de loop van de verdere ontwikkeling van de internationale revolutie twee internationale centra vormen: een socialistisch centrum, dat aantrekkingskracht uitoefent op de landen, die naar het socialisme neigen en een kapitalistisch centrum, dat aantrekkingskracht uitoefent op de landen, die naar het kapitalisme neigen. De strijd van deze beide centra om de heerschappij over de wereldhuishouding zal beslissen over het lot van het kapitalisme en van het communisme in de gehele wereld. Want de definitieve nederlaag van het wereldkapitalisme betekent de overwinning van het socialisme in het strijdperk van de wereldhuishouding .

II. VRAGEN VAN PARTIJGENOOT STALIN EN ANTWOORDEN VAN DE GEDELEGEERDEN.

Stalin. Als de delegatie niet te zeer vermoeid is, zou ik verlof willen vragen haar op mijn beurt enige vragen te stellen. (*De delegatie gaat daarmee akkoord*).

1e VRAAG. Waardoor laat zich het geringe percentage van de in vakverenigingen

georganiseerde arbeiders in Amerika verklaren? Als ik me niet vergis, zijn er in Amerika ongeveer 17 miljoen industrie-arbeiders. (*De gedelegeerden wijzen er op, dat er in Amerika 18 à 19 miljoen industrie-arbeiders zijn*). Er zijn naar ik meen ongeveer 3 miljoen arbeiders georganiseerd. (*De gedelegeerden verklaren, dat er in de Amerikaanse Federatie van de Arbeid ongeveer 3 miljoen georganiseerde arbeiders zijn en dat er bovendien in andere vakverenigingen een half miljoen arbeiders zijn georganiseerd, zodat er in het geheel 3 ½ miljoen georganiseerde arbeiders zijn*). Ik persoonlijk ben van mening, dat dit een zeer gering percentage is van in vakverenigingen georganiseerde arbeiders. Bij ons in de U.S.S.R. is 90% van alle proletariërs in het land in vakverenigingen georganiseerd. Ik zou de delegatie willen vragen, of zij het feit van de relatief geringe georganiseerdheid van de arbeiders in de vakverenigingen als een gunstig feit beschouwt. *Meent de delegatie niet, dat dit feit van de zwakte van het Amerikaanse proletariaat getuigt, van de zwakte van zijn strijdmiddelen tegen de kapitalisten op economisch gebied?*

Brophy. Het geringe ledental van de vakverenigingen moet niet aan de verkeerde taktiek van de vakorganisaties worden toegeschreven, maar aan de algemene economische verhoudingen in het land, die de gehele massa van de arbeiders er niet toe aandrijven om zich bij de organisaties aan te sluiten en die tengevolge van hun gunstige gesteldheid de noodzakelijkheid van de strijd van de arbeidersklasse tegen de kapitalisten verminderen. Deze verhoudingen zullen natuurlijk veranderen en hand in hand met het veranderen van deze verhoudingen zullen de vakverenigingen in omvang toenemen en zal de gehele vakbeweging een andere weg inslaan.

Douglas. Ik ben het eens met de door de vorige spreker gegeven verklaring. Ik voeg er aan toe, dat men ten eerste in het oog moet houden, dat het arbeidsloon in de Verenigde Staten in de laatste tijd door de kapitalisten zelf zeer sterk wordt verhoogd. Dit proces van verhoging van het arbeidsloon was in het jaar 1917, in het jaar 1919 en daarna merkbaar. Wanneer men het tegenwoordige reële arbeidsloon met dat van 1911 vergelijkt, dan blijkt, dat het aanmerkelijk hoger is geworden. De vakbeweging berustte in de loop van haar ontwikkeling van het begin tot nu toe op het vakprincipe, op het beroepsprincipe en de vakverenigingen werden bij voorkeur voor de geschoolde arbeiders gesticht. Aan het hoofd van deze vakverenigingen stonden bepaalde leiders, die de afgesloten organisatie vertegenwoordigden en voor hun leden naar goede voorwaarden streefden. Er bestonden voor hen geen motieven om het raam van de vakverenigingen te verbreden en de ongeschoolde arbeiders in de vakverenigingen te organiseren. Bovendien moet de Amerikaanse vakbeweging met een zeer goed georganiseerd kapitalisme rekening houden, dat over alle middelen beschikt om het organiseren van alle arbeiders in vakverenigingen tegen te werken. Indien, nemen wij aan, een getrustificeerde industrie in één van haar ondernemingen een al te krachtige tegenstand van de vakvereniging ontmoet, gaat zij zelfs tot maatregelen over als het sluiten van die onderneming en het verplaatsen van het werk naar een van haar andere ondernemingen. Op deze wijze wordt de tegenstand van de vakbond gebroken. Het Amerikaanse kapitalisme verhoogt uit zichzelf het loon van de arbeiders, maar geeft hun generlei economische macht, nóch de mogelijkheid voor

de verbetering van hun economische levensomstandigheden te strijden. Een andere omstandigheid, die voor Amerika van groot belang is, bestaat hierin, dat de kapitalisten tweedracht zaaien tussen de arbeiders van de verschillende nationaliteiten. De ongeschoolde arbeiders zijn in de meeste gevallen arbeiders, die uit Europa zijn gekomen of in de laatste tijd negers. De kapitalisten trachten tweedracht tussen de arbeiders van de verschillende nationaliteiten te zaaien. Deze verdeling in nationaliteiten voltrekt zich ook naar de geschoolde en ongeschoolde arbeid. De kapitalisten brengen systematisch tegenstellingen tussen de arbeiders van de verschillende nationaliteiten, onafhankelijk van de kwalificatie van hun arbeid. In de laatste tien jaren volgt het Amerikaanse kapitalisme in dit opzicht een meer geraffineerde politiek, doordat het zijn eigen vakverenigingen, de zogenaamde compagnies-vakverenigingen sticht. Het trekt de arbeiders aan tot het werken op eigen onderneming door hun belang te geven bij de winsten van die onderneming enz. Het Amerikaanse kapitalisme heeft de strekking de horizontale verdeling door een verticale verdeling te vervangen, d.w.z. de arbeidersklasse te splitsen, haar voor de belangen van het kapitalisme te winnen en “haar daarbij belang te geven”.

Coyle. Ik wil de vraag niet beschouwen van het standpunt van de theorie, maar van dat van de praktijk. Zeker, men kan het best van al de arbeiders in goede tijden organiseren maar het feit is, dat de statistiek van de loop van het ledental van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid aantoon, dat de Federatie geleidelijk ongeschoolde arbeiders verliest en haar ledental aan geschoolde arbeiders verhoogt. De Amerikaanse Federatie van de Arbeid wil en zal dus geleidelijk een organisatie worden, die hoofdzakelijk geschoolde arbeiders in haar rijen telt. De vakbeweging in Amerika omvat bijna geen ongeschoolde arbeiders. Er zijn grote takken van industrie, die door de vakverenigingen niet worden omvat. In deze grote industrietakken zijn alleen de arbeiders van de steenkoolindustrie en de spoorwegen tot op zekere hoogte georganiseerd, waarbij in de steenkoolindustrie toch nog 65% ongeorganiseerde arbeiders werken. De arbeiders in takken van industrie als de staalindustrie, de rubber- en auto-industrie zijn bijna in het geheel niet in vakverenigingen georganiseerd. Men kan zeggen, dat de vakverenigingen de ongeschoolde arbeiders niet omvatten. Er zijn een reeks vakorganisaties, die buiten de Amerikaanse Federatie van de Arbeid staan, die ongeschoolde en weinig geschoolde arbeiders pogen te organiseren. Wat de positie van de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid betreft - een van de leiders, de voorzitter van de vakvereniging van de metaalbewerkers, heeft bv. ronduit verklaard, dat hij in zijn vereniging geen ongeschoolde arbeiders wil opnemen. Met betrekking tot de vakverenigingsleiders is het zo, dat er een kaste van leiders is ontstaan, die uit enige tientallen mensen bestaat, die geweldige salarissen ontvangen - jaarlijks tienduizend dollar en meer. Er is een kaste ontstaan, waarin het buitengewoon moeilijk is door te dringen.

Dunne. Kameraad Stalin heeft de vraag niet juist gesteld, omdat, als er in zijn land 90% van de arbeiders in de vakverenigingen is georganiseerd, de macht hier dan toch aan de arbeidersklasse behoort, terwijl in de kapitalistische landen de arbeiders de onderdrukte klasse zijn en de bourgeoisie alle maatregelen neemt om de arbeiders de

mogelijkheid te ontnemen zich in de vakverenigingen te organiseren. Bovendien bestaan daar reactionaire vakverenigingen met reactionaire leiders aan het hoofd. Onder de verhoudingen, die in Amerika bestaan, is het zeer moeilijk de idee zelf van de vakverenigingen in het hoofd van de arbeiders wortel te doen schieten. Dat is de oorzaak van de omstandigheid, dat de vakverenigingen in Amerika zo klein van omvang zijn.

Stalin. Is de laatste spreker het met de voorlaatste eens, dat enige leiders van de arbeidersbeweging van Amerika er zelf naar streven de vakbeweging in te krimpen?

Dunne. Ja, daar ben ik het mee eens.

Stalin. Ik wilde niemand krenken. Ik wilde mijzelf slechts het verschil duidelijk maken tussen de stand van zaken in Amerika en de U.S.S.R. Als ik iemand gekrenkt heb, dan vraag ik om vergiffenis. (*Gelach van de gedelegeerden.*)

Dunne. Ik ben allerminst beledigd.

Stalin. Bestaat er in Amerika een stelsel van staatsverzekering voor de arbeiders?

Een van de gedelegeerden. Een stelsel van staatsverzekering voor de arbeiders bestaat in Amerika niet.

Coyle. In de meeste staten bestaat een vergoeding bij bedrijfsongevallen, waarbij ten hoogste 30% van het verlies van de arbeidscapaciteit wordt vergoed. De uitbetaling geschiedt door de particuliere firma's in welker bedrijven de arbeidscapaciteit werd verloren, maar de wet eist zulk een uitbetaling.

Stalin. Bestaat er in Amerika een staatsverzekering tegen werkloosheid?

Een van de gedelegeerden. Neen. Het fonds, dat voor verzekering tegen werkloosheid werd gesticht, kan slechts 80.000 tot 100.000 werklozen, genomen over alle staten, ondersteunen.

Coyle. Er bestaat een verzekering (geen staatsverzekering) tegen ongevallen in de industrie, d.w.z. tegen ongevallen, die in het productieproces plaats hebben. Maar tegen invaliditeit tengevolge van ziekte of ouderdom bestaat in het geheel geen verzekering. Het verzekeringsfonds wordt gevormd uit de bijdragen van de arbeiders. In de grond van de zaak komt het hierop neer, dat dit gehele bedrag van het verzekeringsfonds door de arbeiders zelf wordt betaald, omdat, indien de arbeiders dit fonds niet hadden gesticht, zij een hogere toelage zouden ontvangen en daar dit fonds op een overeenkomst tussen de arbeiders en de ondernemers berust, ontvangen de arbeiders een geringere toelage. Dit vormt bijna het gehele bedrag van het fonds. De ondernemers dragen praktisch een onbetekenend deel aan dit fonds bij, ongeveer 10%.

Stalin. Ik meen, dat het de kameraden zal interesseren indien ik hun mededeel, dat bij ons in de U.S.S.R. de staat voor de verzekering van de arbeiders jaarlijks meer dan 800 miljoen roebel uitgeeft. Het zal bovendien niet overbodig zijn mede te delen, dat de arbeiders bij ons in alle takken van industrie, behalve het gewone geldloon nog bovendien ongeveer een derde van het loonbedrag voor verzekering, verbetering van de levensomstandigheden, voor culturele behoeften enz. ontvangen.

2de VRAAG. Waardoor laat zich het ontbreken van een speciale massale arbeiderspartij in de Verenigde Staten van Noord-Amerika verklaren?

De bourgeoisie in Amerika bezit twee partijen - de republikeinse en de democratische partij, de arbeiders bezitten daarentegen geen eigen massapartij. Menen de kameraden niet, dat het ontbreken van een eigen massa-arbeiderspartij, al was het er maar een zoals in Engeland (de Labour Party) de kracht van de arbeidersklasse in haar politieke strijd tegen de kapitalisten verzwakt? *Verder; waarom spreken de leiders van de arbeidersbeweging in Amerika, Green e.a., zich beslist tegen het oprichten van een arbeiderspartij in Amerika uit?*

Brophy. Ja, er bestaat zo'n besluit van de leiders, dat het niet nodig is een dergelijke partij te stichten. Er is echter een minderheid, die meent, dat het stichten van zulk een partij noodzakelijk is. Thans zijn, zoals we reeds gezegd hebben, de objectieve voorwaarden in Amerika van dien aard, dat de vakbeweging in de Verenigde Staten zeer zwak is, hetgeen zich op zijn beurt door het feit laat verklaren, dat de arbeidersklasse voorlopig nog geen behoefte heeft om zich te organiseren en tegen de kapitalisten te strijden, daar de kapitalisten zelf het loon van de arbeiders verhogen en hun een bevredigende materiële toestand verzekeren.

Stalin. Het zijn toch in hoofdzaak de geschoolde arbeiders, wier bestaan wordt verzekerd. Er is hier een tegenspraak. Enerzijds komen de mededelingen er op neer, dat de noodzakelijkheid van het georganiseerd zijn niet bestaat, omdat het bestaan van de arbeiders verzekerd is; anderzijds wordt gezegd, dat in de vakverenigingen juist de best verzorgde d.w.z. de geschoolde arbeiders zijn georganiseerd en in de derde plaats komt het er op neer, dat juist de minst verzorgde, d.w.z. de weinig geschoolde arbeiders, die het meest behoefte hebben aan organisatie, niet in de vakverenigingen georganiseerd zijn. Dat kan ik in het geheel niet begrijpen.

Brophy. Ja, er is hier een tegenspraak, maar de Amerikaanse werkelijkheid is in politiek en economisch opzicht eveneens vol tegenstrijdigheden.

Brebner. Ofschoon de ongeschoolde arbeiders niet in vakverenigingen zijn georganiseerd, hebben zij toch het politieke kiesrecht. De ongeschoolde arbeiders drukken dus, indien er redenen van ontevredenheid zijn, deze ontevredenheid uit, door van hun kiesrecht gebruik te maken. Anderzijds maken de arbeiders, die in de vakverenigingen zijn georganiseerd, indien zij bijzonder moeilijke tijden doormaken,

niet van de vakvereniging, maar van hun politiek kiesrecht gebruik. Op deze wijze maakt het politieke kiesrecht het ontbreken van vak-georganiseerdheid goed.

Israels. Een van de voornaamste moeilijkheden is het stelsel zelf, het verkiezingsstelsel in de Verenigde Staten. Bij de presidentsverkiezingen wordt daar niet die kandidaat gekozen, die de meerderheid van de stemmen in het gehele land krijgt, of zelfs de meerderheid van de stemmen van de een of andere klasse. Er bestaan in iedere staat kiescolleges en iedere staat heeft een bepaald aantal stemmen, waarmee hij aan de presidentsverkiezingen deelneemt. Om tot president te worden verkozen, moet men 51% van de stemmen op zich verenigen. Zouden er 3 of 4 partijen zijn, dan zou er zulk een stand van zaken ontstaan, dat er niemand werd gekozen en dat de verkiezing aan het Congres zou moeten worden overgedragen. Dat is een argument tegen het stichten van een derde partij. De tegenstanders daarvan argumenteren als volgt: stelt geen derde kandidaat, omdat gij aldus het aantal stemmen van de liberale partij versplintert en de kandidaat van de liberale partij de mogelijkheid ontnemt om gekozen te worden.

Stalin. Senator Lafolette heeft indertijd echter een derde burgerlijke partij gesticht. Het komt er dus op neer, dat een derde partij, als zij een burgerlijke partij is, de stemmen niet kan versplinteren, maar dat zij de stemmen wel kan versplinteren als zij een arbeiderspartij is.

Davies. Ik beschouw het door de vorige spreker aangehaalde feit niet als fundamenteel. Volgens mij is het voornaamste feit het volgende. Ik neem als voorbeeld de stad waar ik woon. Tijdens de verkiezingscampagne komt de vertegenwoordiger van de een of andere partij en geeft de leider van de vakorganisatie de een of andere verantwoordelijke post, geeft hem in verband met de verkiezingscampagne zekere geldmiddelen, die hem ten nutte komen, waarna hij een zeker prestige verkrijgt in verband met de post die hij gekregen heeft. Er ontstaat dus zulk een stand van zaken, waarbij de leiders van de vakbeweging zelf aanhangers van de ene of de andere burgerlijke partij zijn. Het is daarom natuurlijk, dat deze leiders van de vakbeweging, indien het stichten van een derde, een arbeiderspartij, ter sprake komt, niets ten gunste van het oprichten van zulk een partij willen ondernemen. Daarbij beroepen zij zich er op, dat als er een derde partij wordt opgericht, er scheuring in de vakverenigingen zal ontstaan.

Douglas. Het feit, dat in de vakverenigingen slechts geschoolde arbeiders zijn georganiseerd, laat zich in hoofdzaak daardoor verklaren, dat ieder die tot de vakvereniging wenst toe te treden, een zeker bedrag en een zeker inkomen te zijner beschikking moet hebben, omdat de contributies zeer hoog zijn en de ongeschoolde arbeiders niet in de mogelijkheid verkeren dit hoge entree-geld te betalen. Bovendien bevinden zich de ongeschoolde arbeiders voortdurend onder de bedreiging, dat de ondernemer hen op straat werpt, indien zij trachten zich te organiseren. De ongeschoolde arbeiders kunnen zich alleen organiseren, indien zij van de kant van de geschoolde arbeiders actief worden ondersteund. Deze ondersteuning hebben zij in de

meeste gevallen niet. Deze omstandigheid nu is een van de voornaamste belemmeringen voor het organiseren van de ongeschoolde arbeiders in de vakverenigingen. De voornaamste verdediging van hun rechten wordt door de arbeidersmassa's door middel van politieke verdediging van deze rechten gevoerd. Daarin zie ik de hoofdoorzaak van het ontbreken van een organisatie van de ongeschoolde arbeiders. Ik beschouw de economische basis als de hoofdoorzaak, dat de ongeschoolde arbeiders, zowel op politiek gebied als op het gebied van de vakbeweging niet zijn georganiseerd. Ik moet nog op één eigenaardigheid van het Amerikaanse kiesstelsel wijzen, op de directe verkiezingen, waar iedereen naar de verkiezingsvergadering kan gaan en zich voor democraat, of voor republikein kan uitspreken en stemmen. Ik ben er van overtuigd, dat Gompers niet in staat was geweest de arbeiders op een niet-politiek program bijeen te houden, indien hij dit argument van de directe stemming niet zou hebben gehad. Hij heeft altijd tot de arbeiders gezegd, dat zij, indien zij politieke actie wilden voeren, tot de twee bestaande politieke partijen konden toetreden, daar de een of andere positie konden veroveren en zich autoriteit verschaffen. Met behulp van dit argument is het aan Gompers gelukt de arbeiders van de idee van de organisatie van de arbeidersklasse en het oprichten van een arbeiderspartij af te houden.

3de VRAAG. Hoe valt het te verklaren, dat de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid in het vraagstuk van de erkenning van de U.S.S.R. reactionairder zijn dan vele bourgeois?

Hoe is het te verklaren, dat bourgeois als de heer Borah e.a. zich uitspreken voor de erkenning van de U.S.S.R., terwijl, de leiders van de arbeidersbeweging van Amerika, van Gompers tot Green, de meest reactionaire propaganda tegen de erkenning van de eerste arbeidersrepubliek, tegen de erkenning van de U.S.S.R. voerden en blijven voeren? Hoe is het te verklaren, dat zelfs zulk een reactionair als de gewezen Amerikaanse president Woodrow Wilson het voor mogelijk hield Sovjet-Rusland te "begroeten", terwijl Green en andere leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid reactionairder willen zijn dan de kapitalisten? Zie hier de tekst van de "begroeting", die Woodrow Wilson, tijdens het oprukken van de troepen van de Duitse keizer tegen Sovjet-Leningrad in Maart 1918 aan het Sovjet-Congres van Rusland richtte:

"Gebruik makend van het Sovjet-Congres, zou ik uit naam van de volkeren van de Verenigde Staten de oprechtste sympathie met het Russische volk willen uitdrukken, vooral thans, nu Duitsland zijn gewapende krachten diep in het land heeft laten oprukken om de strijd voor de vrijheid te verhinderen, al het bereikte te vernietigen, teneinde de Duitse plannen te verwezenlijken om het Russische volk te verslaven. Ofschoon de regering van de Verenigde Staten tot haar leedwezen op het huidige moment niet in staat is om Rusland die directe steun te verlenen die zij zou wensen te verlenen, zou ik het Russische volk door middel van het onderhavige Congres willen verzekeren, dat de regering van de Verenigde Staten alle mogelijk heden zal aangrijpen om Rusland opnieuw de volledige soevereiniteit en de volledige

onafhankelijkheid in zijn binnenlandse aangelegenheden en het volledig herstel van zijn gewichtige rol in het leven van Europa en van de huidige mensheid te verzekeren. Het volk van de Verenigde Staten sympathiseert van ganser harte met het Russische volk bij zijn pogingen om zich voor altijd van het absolutisme te bevrijden en zijn lot in eigen handen te nemen" (zie "Prawda" Nr. 50, 16 Maart 1918).

Kan men het als normaal beschouwen, dat de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid reactionairder willen zijn dan de reactionaire Wilson?

Brophy. Ik kan niet precies de oorzaken verklaren, maar ik ben van mening, dat de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid om dezelfde reden tegen de erkenning van de Sovjet-Unie zijn, als waarom de Federatie niet tot de Amsterdamse Internationale toetreedt. Het onderscheid bestaat in de eigenaardige filosofie van de Amerikaanse arbeiders en in het economische verschil, dat tussen de Amerikaanse en de Europese arbeiders bestaat.

Stalin. Maar de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid zijn, voor zover mij bekend is, niet tegen de erkenning van Italië of van Polen, waar de fascistenaars heersen.

Brophy. Door op het voorbeeld van Polen en Italië te wijzen, waar fascistische regeringen bestaan, verklaart u tegelijkertijd de oorzaak van het niet erkennen van de U.S.S.R. door Amerika. Deze vijandige verhouding tegenover de U.S.S.R. valt uit de onaangenaamheden te verklaren, die de leiders van de Amerikaanse vakbeweging met hun eigen communisten hebben.

Dunne. De oorzaken, die de vorige spreker aangevoerd heeft, nl. dat zij de U.S.S.R. niet kunnen erkennen wegens de moeilijkheden die zij met hun eigen communisten hebben - is niet overtuigend, omdat zij de agitatie tegen de erkenning van de U.S.S.R. reeds voor het oprichten van de Amerikaanse communistische partij gevoerd hebben. De voornaamste oorzaak ligt hierin, dat de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid tegen alles zijn wat ook maar enigszins op socialisme lijkt. En in dit opzicht worden zij door de kapitalisten beïnvloed. De kapitalisten bezitten een organisatie, de zogenaamde "Nationale burgerassociatie", die met alle middelen de gehele Amerikaanse maatschappij tegen het socialisme, in welke vorm aan ook, tracht in te nemen. Deze organisatie is tegen het standpunt van Ivy Lee opgetreden, die voor de ontwikkeling van de handelsbetrekkingen tussen Amerika en de U.S.S.R. is opgekomen. De leiders van deze organisatie zeiden: hoe kunnen wij de orde in onze arbeidersklasse handhaven, wanneer de liberalen zulke redevoeeringen beginnen te houden."De nationale burgerassociatie" is een organisatie van een groep kapitalisten, die een grote som geld in deze organisatie hebben gestoken en daar de leiding hebben. Men moet opmerken, dat de plaatsvervangende voorzitter van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid, Matthew Woll, vice-president van deze reactionaire associatie is.

Brophy. De oorzaken, die met betrekking tot de reactionaire gezindheid van de vakverenigingsleiders werden aangehaald, zijn niet de voornaamste; men moet dieper op dit vraagstuk ingaan. De aanwezigheid van een Amerikaanse delegatie in de Sovjet-Unie is het beste antwoord en het bewijs van de sympathie van een deel van de Amerikaanse arbeiders voor de Sovjet-Unie. Ik ben van mening, dat de opvatting van de leiders van de Amerikaanse Federatie van de Arbeid met betrekking tot de U.S.S.R. niet van die van de meerderheid van de arbeidersklasse van Amerika verschilt. Het standpunt van de meerderheid van de arbeidersklasse met betrekking tot de U.S.S.R. valt uit de grote afstand tussen de U.S.S.R. en de Verenigde Staten te verklaren. De arbeidersklasse van Amerika interesseert zich niet voor allerlei internationale kwesties en de invloed van de bourgeoisie op de arbeidersklasse van Amerika komt in het vraagstuk van hun verhouding tot de U.S.S.R. scherp tot uiting.

ⁱ [1] Overgenomen uit: J.W. Stalin | Keuze uit zijn werken | Deel I | uitgave Alle Macht Aan De Arbeiders, Antwerpen, 1975